

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, BALANDŽIO – APRIL 8, 2010 • Vol. CI Nr. 66

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-07-10

PERIODICALS

A. Kubilius: Už privalomą sveikatos draudimą nemoka iki 200,000 gyventojų

Vilnius, balandžio 7 d. (BNS) – Premjeras Andrius Kubilius teigia, kad Lietuvoje yra iki 200,000 gyventojų, kurie nemoka už privalomą sveikatos draudimą (PSD). Anot premjero, tai yra „didelė valstybės problema“, todėl bus siekiama į privalomojo draudimo sistemą įtraukti kuo didesnę žmonių skaičių.

Anot A. Kubiliaus, reikalaujama mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas valdžia siekia apsaugoti gyventojus nuo finansinių problemų, kurios gali užklupti prireikus sveikatos priežiūros paslaugų.

„Jei yra šimtai tūkstančių žmonių, kurie nėra įtraukti į tą sistemą dėl vienokių ar kitokių priežasčių – dėl to, kad anksčiau vienos valdžios žiūrėdavo pro pirštus, dėl to, kad, pavyzdžiui, žemės ūkį mes tik pernai pradėjome įtraukti – tai čia yra didelė valstybės problema, kurią reikia spręsti“, – tvirtino premjeras.

Jo teigimu, nuspręsta sudaryti specialią darbo grupę, kuri turės per

Darbo grupė pateiks siūlymus dėl emigravusių ar nedirbusių asmenų, kurie nesumokėjo PSD įmokų.

savitę pateikti siūlymus dėl emigravusių ar nedirbusių asmenų, kurie pernai nesiregistravo Darbo biržoje ir nesumokėjo PSD įmokų.

„Kodėl dalis žmonių, išvažiuodami dirbti į Londoną ar Barseloną, nepadarą paprasto dalyko – tai yra nedeklaruoja savo išvykimo – atsakymą čia irgi reikia rasti labai aiškų.

BFL nuotr.

Nedeklaravę savo išvykimo, jie lieka socialinių išmokų gavėjais Lietuvoje“, – sakė premjeras.

Valstybinė mokesčių inspekcija neskelbia, kiek žmonių dėl PSD mokesčio tapo valstybės skolininkais. Privalomojo sveikatos draudimo mokeskis siekia 6 proc. gyventojų pajamų.

Pristatė pokyčius JAV branduolinėje politikoje

Vilnius, balandžio 7 d. (BNS) – Aukšto rango Pentagono pareigūnas Lietuvos krašto apsaugos ministrei pristatė viešai paskelbtus pasikeitimus JAV branduolinėje politikoje. Su ministre Rasa Juknevičiene informacija apie naujus apribojimus panaudojant JAV branduolines atsargas telefonu supažindino JAV gynybos sekretoriaus pavaduotojo patarėjas tarptautinio saugumo klausimais Alexander Vershbow.

JAV pareiškė, kad šalys, neturinčios branduolinių ginklų ir besilaukiančios jų neplatavimo sutarties, gali nesibaiminti amerikiečių branduolinio puolimo.

„Šie JAV sprendimai turės įtakos ir NATO branduolinei politikai, tad šiuo klausimu jau vyksta dvišalės ir bendros diskusijos organizacijos viduje“, – po pokalbio telefonu su Pentagono atstovu sakė R. Juknevičienė.

Pasak R. Juknevičienės, Lietuva supranta šį JAV žingsnį ir jį nagrinėja, kalbamasi su kitomis Baltijos šalimis.

„Taip pat Lietuva tikisi, kad tokios šalys kaip Rusija, kuri išlaiko savo karinėje doktrinoje pirmo branduolinio smūgio galimybę, atitinkamai įvertins šį JAV geros valios žingsnį“, – kalbėjo ministrė.

Vis dėlto Jungtinių Valstijų prezidentas Barack Obama teigia, kad išimtis gali būti padaryta tokioms šalims kaip Iranas ar Šiaurės Korėja, kurios kaltinamos Jungtinių Tautų rezoliucijų pažeidimu. Įspėjama, kad cheminio ar biologinio puolimo prieš JAV atveju būtų atsakyta „triuškinančiu įprastinės ginkluotės atsaku“.

Premjeras: „Nord Stream“ turėtų pagalvoti apie logiką

Vilnius, balandžio 7 d. (ELTA) – Prasidedant Šiaurės Europos dujotiekio vamzdžio „Nord Stream“ tiesimui, premjeras Andrius Kubilius ragina pamąstyti apie šio projekto ekonominę logiką po to, kai buvo atrasti skalūno dujų klodai.

„Nord Stream“ tiesėjai turėtų pagalvoti, vardan ko jie tiesia ir kokia yra ekonominė logika. Mes kalbėjome su premjeru V. Putin apie tai, kad pa-

saulyje dujų padėtis labai keičiasi dėl skalūno dujų atradimo JAV ir mūsų kaimyninėje Lenkijoje“, – sakė A. Kubilius po Vyriausybės posėdžio.

Premjeras sakė britų savaitraštyje „The Economist“ skaitęs apie abejones „Nord Stream“ ekonominiu pagrįstumu. Išreklamuotas „Gazprom“ projektas „Nord Stream“ jau yra pradėtas. Vamzdynu planuojama pristatyti rusiškas dujas tiesiogiai į Europą,

aplenkiant tranzitines valstybes.

Šiaurės Europos dujotiekį tiesia bendrovė „Nord Stream“, kuriai buvo pavesta suprojektuoti, nutiesti ir naudoti magistralinį Šiaurės Europos dujotiekį. Bendrovės akcininkės yra „Gazprom“, „Wintershall Holding“, „E. On Ruhrgas“ ir „N. V. Nederlandse Gasunie“.

1,223 km ilgio Šiaurės Europos dujotiekis **Nukelta į 6 psl.**

Ruošiama programa užsienyje esančioms Lietuvos kultūros vertybėms

LIETUVIŲ KULTŪRINIS PAVELDAŠ AMERIKOJE

LITHUANIAN CULTURAL LEGACY IN AMERICA

JAV LB Kultūros tarybos leidinio viršelis.

Vilnius, balandžio 7 d. (BNS) – Kultūros ministerija rengiasi patvirtinti 2011–2013 metų programą, skirtą užsienyje esančiam Lietuvai reikšmingam kultūros paveldui pažinti, skleisti ir globoti.

Šia programa siekiama per ateinančius trejus metus ieškoti informacijos apie Lietuvai reikšmingą kultūros paveldą, esantį užsienyje, ir skleisti ją visuomenei. Tam ketinama skirti po maždaug 120,000–130,000 litų per metus.

Kasmet 100,000 litų turėtų būti skirta tam, kad visuomenė būtų „skatinama dalyvauti įgyvendinant Lietuvai reikšmingų kultūros vertybių, esančių užsienyje, paieškos ir sklaidos projektus“.

Kaip sakė Kultūros ministerijos Saugomų teritorijų ir paveldo apsaugos skyriaus atstovas Mindaugas Žolynas, pagal pastarąją priemonę būtų finansuojamos juridinių asmenų vykdomos užsienyje esančių kilnojimų kultūros vertybių paieškos, tyrimai, kopijų darymas.

„Tarkime, kažkuri mokslo įstaiga žino apie užsienyje – ar muziejuje, ar bibliotekoje – esančius lituanistinius rinkinius, kurie dar nėra ištirti Lietuvoje, aprašyti, ir teikia paraišką iš dalies **Nukelta į 6 psl.**

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Šv. Antano parapija atšventė P. Pagojaus šimtmetį (p. 3, 11)
- Apie D. Grybauskaitės sprendimą nesusitikti su B. Obama (p. 3, 11)
- A. Vitkaus skiltis (p. 3)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Nuomonė. Laikas pripažinti (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mūsų stalui (p. 8)
- V. Alantas (6) (p. 9)
- Šis bei tas apie ankstyviausią Čikagos lietuvių veiklą (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.58 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

LR ir JAV 2002 m. spalio 15 d. Vilniuje pasirašė sutartį „Dėl tam tikrų kultūros objektų apsaugos ir išsaugojimo“. LR per Valstybės paminklosaugos komisiją 2004 m. lapkritį paskelbė Lietuvai reikšmingo, nekilnojamo kultūrinio paveldo užsienyje globos politikos gaires. O štai š. m. balandžio 4 d. LR Kultūros ministerija paskelbė apie rengimąsi patvirtinti 2011–2013 m. programą, skirtą užsienyje esančiam Lietuvai reikšmingam kultūros paveldui pažinti, skleisti ir globoti. Praėjus 8 metams, Lietuva vis dar stovi išeivijos paveldo pažinimo, skleidimo ir globojimo kryžkelėje. Gaila, kad deramai pažinti Kultūros ministerijai jau neteks nei Aušros vartų bažnyčios Manhattan, NY, nei Šv. Jurgio Shenandoah, PA ir daugelio kitų sunykusių, sunaikintų ar nykstančių išeivijos nekilnojamo kultūros paveldo objektų.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

Šv. Antano parapija atšventė parapijiečio P. Pagojaus šimtmetį

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Iškilmingos Mišios

Š. m. kovo 28 d., Verbų sekmadienį, šv. Mišios, užprašytos Algio ir Patt Kaunelių, Šv. Antano koplyčioje buvo aukojamos Petro Pagojaus garbei jo 100 metų gimtadienio proga. Į koplyčią jubiliatą iškilmingai lydėjo Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadai, prelatas Edmundas Putrimas, Šv. Antano parapijos administratorius kun. Gintaras Antanas Jonikas ir Kauneliai. Jubiliatui buvo padėta speciali kėdė, apjuosta žalumynais ir juosta su užrašu „Sveikiname“. Mišias koncelebravo abu kunigai. Prieš baigiant šv. Mišias, kun. Jonikas, sulyginęs P. Pagojų su Lietuvos šimtamečiu ažuolu ir aru, pasveikino jubiliatą ir linkėjo daug sveikatos ir ilgų metų. Prel. Putrimas, pakvietęs P. Pagojų prie altoriaus, apjuosė jį parapijiečių dovanota juosta su užrašu: „Petras Pagojus – 1910 kovo 27“. Taip pat, pašventinęs parapijiečių dovanotą kryžių su užrašu „Petras – 100“ ir įteikęs sukaktuvininkui, palaimino mūsų šviesuolį.

Vaišės parapijos salėje

Po šv. Mišių parapijos salėje susirinko arti šimto dalyvių atšvesti mūsų sukaktuvininko P. Pagojaus garbingą šimtmetį. Buvo keliamos taurės, sakomi tostai, sugiedota „Ilgiausių metų“. Kadangi dvasiškią turėjo vykti į Dievo Apvaizdos parapiją Mišioms, po sveikinimų jie ir išvyko. Mūsų sukaktuvininkui buvo suruoštos vaišės. Salę puošė Mykolo Abariaus plakatas su užrašu: „Sveikiname P. Pagojų – 100“.

Programą vedė parapijos tarybos pirmininkas Antanas Strakšys. Pasveikinęs visus atvykusius, pasiūlė pagerbti P. Pagojų su pakeltomis taurėmis, sugiedant „Ilgiausių metų“. Šių eilučių autorė buvo pakviesta papasakoti apie P. Pagojaus gyvenimo vingius.

Kun. Jonikas, Petras Pagojus ir prel. Putrimas po Mišių. Petras laiko parapijiečių jam dovanotą kryžių, ryši juosta.

Tiltas tarp dypukų ir senųjų Amerikos lietuvių

Mūsų Šv. Antano parapijos dvasios milžinas – kuklus žmogus, nenorėdamas savęs išgarbinti, nesutiko kalbėtis apie savo gyvenimą. Todėl pasinaudojau žiniomis ir faktais, surinktais P. Pagojaus archyve ir „Mažosios Lietuvos enciklopedijoje“.

Petras Pagojus gimė 1910 m. kovo 27 d. Razmų kaime, Varnių valsčiuje, Telšių apskrityje, Antano ir Marcijonos (Sabutytės) Pagojų šeimoje. 1944 m. pasitraukus nuo artėjančios sovietų kariuomenės, P. Pagojus atsidūrė Vokietijoje. Iš ten 1952 m. persikėlė į JAV ir apsigyveno Detroit, MI.

P. Pagojus yra Šv. Antano parapijos parapijietis nuo pat savo atvykimo į Ameriką. Buvo Detroit lietuvių organizacijos centro (DLOC) finansų sekretorius, BALF'o (Bendro Amerikos lietuvių fondo), JAV lietuviškos labdaros šalpos fondo, 76-ojo skyriaus pirmininkas, vicepirmininkas ir revizijos komisijos pirmininkas. Pri-

klausė Amerikos lietuvių Romos katalikų (ALRK) federacijos Detroit skyriui. Dabartiniu metu priklauso Pasaulio Lietuvių Bendruomenei.

Buvęs Lietuvių spaudos bendruomenės dalininkas. Rašė straipsnius ir savo komentarus į įvairius laikraščius, pasivadinęs „Balsu iš minios“: į „Draugą“, „Dirvą“, „Laisvąją Lietuvą“, „Veidą“, „Naujienas“, „Amerikos lietuvių“, „Tėviškės žiburius“. Dar ir dabar kartas nuo karto parašo savo komentarus.

P. Pagojus yra įvairių organizacijų dosnus rėmėjas ir veikėjas. Jis rėmė Tautos Fondą, Lietuvių Fondą, ALT'ą, VLIK'ą. Nuolat remia „Amerikos lietuvių balso“ ir „Lietuviškų melodijų“ radijo programas. Kaip vienas iš P. Pagojaus kolegų yra sakęs apie jį: „Petras Pagojus buvo ta asmenybė, kuri buvo tiltas tarp dypukų ir senųjų Amerikos lietuvių.“ P. Pagojus ne tik finansiškai rėmė įvairias organizacijas, bet ir prisidėjo prie įvairių darbų: salės puošimo, bilietų platinimo, rinko aukas ir patarinėjo.

P. Pagojus turi knygynėlį su 1,323 knygomis – išskyrus apie 200 knygų, kurias išgelbėjo nuo pražūties, visos jos pirktos už fabrikuose sunkiai uždirbtus pinigus. Jo knygynėlyje yra daug įvairių žurnalų ir laikraščių. Buvo laikai, kada P. Pagojus prenumeravo net 29 laikraščius. Atrodo, kad dabar prenumeruoja 6 laikraščius.

P. Pagojus yra keturių fondų pradininkas-steigėjas. Dalyvauja ir kituose fonduose, tik jau ne taip kaip jų pradininkas. 1980 m. įsteigė Amerikos lietuvių tarybos fondą; 1983 m. – oficialus Mažosios Lietuvos fondo (MLF) steigėjas, kasmet pervedantis po 1,000 dol. Šiam Fondui jis jau paaukojo 30,000 dol. 2004 m. P. Pagojus įsteigė Marijos Krugienės fondą, skirtą premijuoti Pelesos (Gudija) lietuviškas nevalstybines mokyklas, lietuvių kalbą gerai besimokančius moksleivius.

Gausūs sveikinimai

P. Pagojaus anūkė Adrija Skučaitė perskaitė jam skirtą eilėraštį

Nukelta į 11 psl.

P. Pagojaus giminės. Stovi iš k.: Adrija Skučaitė, Vilma Skučienė, Lukas Skučas. Sėdi iš k.: Zita Skučienė, Petras Pagojus, Oktavijus Skučas ir Matas Skučas.

POLITIKAI IR APŽVALGININKAI APIE D. GRYBAUSKAITĖS SPRENDIMĄ NESUSITIKTI SU B. OBAMA

**Ažubalis: pas Obamą prezidentė nevyksta,
nes ten vyksta daug premjerų**

Viena pagrindinių priežasčių, dėl kurių Lietuva nusprendė į Prahą susitikti su JAV prezidentu Barack Obama siųsti premjerą Andrių Kubilių, yra ta, kad premjerus atsiuntė dauguma kitų šalių, pareiškė užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis.

Jis patvirtino, kad susitikti JAV kvietė prezidentę Dalią Grybauskaitę, tačiau „apsvarsčius respublikos vadovybei“ JAV buvo informuota, kad atvyks A. Kubilius.

„Santykis yra labai paprastas. 11 valstybių, iš jų 8 premjerai. Nematau, kad būtų pažeistas koks nors diplomatinis kodeksas ar protokolai. (...) Tai, [kaip priešastis vykti A. Kubiliui, ne D. Grybauskaitę] manau, labai svarbus argumentas“, – sakė A.

Ažubalis balandžio 6 d., antradienį, po Vyriausybės pasitarimo. Jo nuomone, tokiu būdu Lietuva JAV neparodė nepagarbos.

„Buvo prezidentė kviesta. Po pasitarimų tarp žinybų buvo nutarta, kad turėtų vykti premjeras. JAV buvo apie tai pranešta, jie išsiuntė kvietimą premjerui. Normali procedūra. (...) Manėčiau, kad mūsų sąjungininkai ir partneriai, kuriuos mes labai gerbiame, būtų įžiūrėję kažką nepagarbą ar kažkokį įžeidimą, manau, kad premjerui A. Kubiliui toks kvietimas nebūtų atėjęs“, – kalbėjo A. Ažubalis.

JAV į Prahą pakvietė ne tik Lietuvos, bet ir Estijos, Latvijos, Rumunijos prezidentus.

Parengė **Andrius Sytas**

Girnius: Grybauskaitė į Prahą pakviesta neatsitiktinai

Prezidentūros argumentai, kad Barack Obama kvietimas buvo adresuotas Lietuvai ir kad ten vakarieniškoje Prahėje dalyvauja daugiau premjerų nei prezidentų, man neatrodo tvirti.

Jeigu Baltieji rūmai būtų norėję kviešti premjerą Andrių Kubilių, jam ir būtų siuntę vardinį kvietimą. Manau, Amerikos ambasada Vilniuje žino, kas yra premjeras ir kas yra prezidentė.

Dabar įtarimų sukėlė pakviestų premjerų ir prezidentų santykis – 6:4. Aš manau, JAV tai padarė su tikslu, o tas tikslas – tai šiek tiek nuraminti rytų europiečius. Pirmenybė skirta toms šalims, kurios jaučiasi

labiausiai nesaugios ir pažeidžiamos – tai būtent Baltijos šalys ir dėl gynybinio skydo įsipareigojusi Rumunija. Todėl toks premjerų ir prezidentų santykis tebuvo atsitiktinumas.

Natūralu, kad apie kvietimą žinojo žmonės prezidentūroje, tarp premjero patarėjų, Užsienio reikalų ministerijoje, todėl ir nutekėjo informacija apie Dalios Grybauskaitės atsisakymą. Jeigu šalies vadovė kvietimą būtų priėmusi, niekas ir nebūtų paskleidęs informacijos viešai. Vaziuotų į Prahą, ir baigta.

Kęstutis Girnius yra VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto docentas.

Vareikis: nesusipratimai kenkia šalies vardui

Kam vykti ar nevykti į susitikimą su užsienio šalies vadovais, prezidentūra turi spręsti ne viešai, o diplomatinio keliu, protokolo lygiu. Dabar atrodo, kad prezidentė Dalia Grybauskaitė vėl ne laiku ir ne vietoje prisišnekėjo, net jei žinia buvo paskelbta iš neoficialių šaltinių.

Atsiminkime, kaip buvo su Dmitrij Medvedev, Aleksandr Lukašenka, Viktor Janukovyč, Michail Saakašvili kvietimais – panašių nesusipratimų

sąrašėlis būtų ilgas.

Tokie svarstymai viešai, nesutarus tarp pačių Lietuvos vadovų tarpusavyje, kenkia valstybės vardui. Čia didelės tragedijos nėra, bet atrodo nesimpatiška. Mes komitete jau ne pirmą kartą sakome, kad prezidentūra turėtų truputį apsitvarkyti, nes kol kas po tokių įvykių jaučiamės nepatogiai.

Egidijus Vareikis yra Seimo Užsienio reikalų komiteto narys.

Auštrevičius: prezidentūra turi pasiaiškinti

Manau, susitikimas su JAV prezidentu yra reikalingas ir naudingas bet kuriuo atveju. Lietuva skelbė ir skelbia, jog Amerika yra Lietuvos strateginė partnerė ir vienas svarbiausių saugumo garantų, ir čia nesvarbu, kuris konkretus JAV prezidentas pasakė, kad Lietuvos užpuolimas būtų į Jungtinių Valstijų užpuolimas. Tai mus įpareigoja vertinti kvietimą susitikti su šios valstybės vadovu labai rimtai.

Prezidentūra šiuo atveju silpniausiai pasirodė nepateikdama jokio paaiškinimo. Galbūt yra sutampančių apsilankymų: mano žiniomis, prezidentė Dalia Grybauskaitė yra suplanavusi šių metų pirmos pusės kelionių programą. Bet šitai buvo

galima viešai ir paaiškinti.

Pastaruoju metu matėme ne vieną diskutuotiną atvejį prezidentūros vykdomoje užsienio politikoje, o kryptis ir susidaro iš mažų dalykų. Kai negauname paaiškinimų iš prezidentės ar iš jos komandos, atsiranda peno įvairiausioms kalboms. Ir šias kalbas apie pokyčius užsienio politikoje pirmiausia turi sustabdyti prezidentūra, nes jos vis labiau išibėgėja: apžvalgininkams ir politikams lieka plati erdvė interpretacijoms. Manau, mes jau artimiausiam komiteto posėdyje prezidentės patarėjui Dariui Simaškai turėsime ne vieną klausimą.

Petras Auštrevičius yra Seimo Užsienio reikalų komiteto narys.

Viluckas: Prezidentė nesusitiks su Obama. Nieko tokio?

Kodėl? Tai paprastas, bet esminis klausimas, kuriam atsakymą turi pateikti šalies vadovai, kai jiems jis yra keliamas. Natūralu, kad piliečiai turi

teisę žinoti, kokių motyvų vedami aukščiausi šalies pareigūnai atlieka kai kuriuos sprendimus, imasi vienu ar kitu veiksniu. **Nukelta į 11 psl.**

ALEKSAS VITKUS

Ar ne laikas Izraeliui keisti politiką?

Kovo pradžioje JAV viceprezidentui Joe Biden lankantis Izraelyje, Izraelis visiškai nediplomatiškai paskelbė planą arabų žemėse statyti žydams daugiau namų. Biden ir daugelis amerikiečių tai palaikė Amerikos įžeidimu, beveik krize, kokios JAV ir Izraelio santykiuose nebuvo jau daug metų. Jordano, taikaus Izraelio kaimyno, karalius Abdullah II, susitikęs su George Mitchell, JAV pasiuntiniu Artimiesiems Rytams, perspėjo Izraelį, kad vykdydamas tokią statybą Izraelis „žaidžia su ugnimi“. Padėtis kiek susitvarkė, kai abi pusės sutiko, kad tokie išsišokimai neturėtų būti keliami į viešumą, kas praeityje ir buvo daroma.

Kai prieš 62 metus, 1948 m. gegužės 14 dieną, Jeruzalėje susirinkę žydų veikėjai paskelbė naujos valstybės – Izraelio gimimą, tuometinis JAV prezidentas Harry S. Truman dar tą pačią dieną pasirašė dokumentą, pripažįstantį Izraelio valstybę „de facto“.

Truman nebuvo koks nors ypatingas žydų rėmėjas. Jis Izraelį pripažino dėl kelių priežasčių. Jis pasiskubino, kad ten pirmiau neįkeltų savo letenos tuometinė Sovietų Sąjunga, pati būdama stiprioje žydų įtakoje, kilusi iš žydiško marksizmo. Kai žydai savo pirmose kovose prieš anglus pasirodė visai neblogi kovotojai, nudžiugęs Truman pradėjo galvoti, kad žydams apginti nuo arabų Amerikos karių nebereikės. Buvo svarbi ir politika. Truman gerai suprato, jog artėjančiuose sunkiuose rinkimuose prieš stiprų respublikonų kandidatą Thomas E. Dewey jam reikės žydų balsų ir jų finansinės paramos, o tam gauti reikėjo pripažinti Izraelio valstybę.

Prasidėjo ilga JAV ir Izraelio glaudaus bendradarbiavimo istorija. Amerikos politikams reikėjo įtakingų amerikiečių žydų balsų, o Izraeliui, kuriant naująją valstybę, JAV diplomatinės globos ir gausios karinės bei finansinės pagalbos. Buvo daug Izraelio premjerų, kurie daugiau ar mažiau stengėsi nesupykinti savo didžiojo sąjungininko – JAV. Tokie buvo David Ben-Gurion, Golda Meir, Menachem Begin, Shimon Peres, Ehud Barak, Ariel Sharon, Benjamin Netanyahu ir kiti.

Gal atskirai reikėtų paminėti dvi kadencijas tarnavusį Yitzhak Rabin, kuris 1992 m., talkininkaujant prezidentui Bill Clinton, pasirašė taip vadinamą Oslo sutartį, pagal kurią Izraelis sutiko atitraukti savo kariuomenę iš Gazos ruožo. Nebuvo Rabin toks sukalbamas savo pirmos kadencijos metu (1974–1977). Kai 1975 m. valstybės sekretorius Henry Kissinger pareikalavo, kad Izraelis atitrauktų savo kariuomenę iš okupuoto Egipto Sinai pusiasalio, Rabin atsisakė. Tai taip užrūstino Kissinger, kad jo viršininkas, prezidentas Gerald Ford pagrasino iš pagrindų peržiūrėti JAV santykius su Izraeliu. Rabin nusileido. Po kiek laiko buvo prieita prie Izraelio taikos sutarties su Egiptu sudarymo.

Panašiai atsitiko ir prezidento George Bush (tėvo) kadencijos metu. Kai Izraelis norėjo atsisakyti dalyvauti JAV ir Sovietų Sąjungos 1991 m. rengiamoje Madrido taikos konferencijoje, JAV valstybės sekretorius James Baker pagrasino sustabdyti Izraeliui duodamas paskolas. Premjeras Yitzhak Shamir tuojau pakeitė nuomonę. Konferencijai pasibaigus, Izraelį pripažino daug naujų, net ir arabų, kraštų. Buvo pasirašyta Jordano ir Izraelio taikos sutartis, užmegzti pirmieji tiesioginiai pokalbiai su palestiniečiais. Grasinimai padėjo.

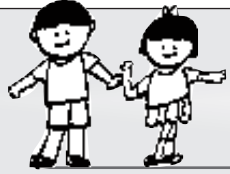
Kodėl taip negali pasielgti ir prezidentas Obama, griežtai pareikalavdamas, kad Netanyahu sustabdytų visas Vakarų Krante žydų vykdomas statybas? Diplomacija yra įmantrus menas. Todėl grasinti nutraukti Izraeliui siunčiamą karinę pagalbą ar ir bendradarbiavimą dėl abiejų valstybių saugumo nevertėtų. Gal užtektų tik parodyti Izraeliui ženklą, kad, kol nebus iki šiol vykdoma statyba sustabdyta, atvykus kokiam nors Izraelio ministrui, jam Baltųjų rūmų durys liktų uždarytos. Jei to nepakaktų, Obama galėtų atšaukti JAV ambasadorių Izraeliui ar net duoti suprasti, kad Izraelio premjeras Baltuosiuose rūmuose nėra pageidaujamas.

Nors Obama ir vėl reikės žydų balsų, jis supranta, kad ne visi amerikiečiai žydai besąlygiškai pasisako už Izraelį. Matydami, kas darosi arabų žemėse, kai kurie net abejoja, ar nebuvo padaryta klaida, kai buvo leista sukurti žydų valstybę. Dauguma žydų Izraelyje, priešingai, prieš metus išsirinko naują, atkaklų premjerą Netanyahu, kuris drįsta priešintis Amerikos vedamai politikai.

Netanyahu dažnai mini, kad Irano grėsmė Izraeliui yra reali ir labai pavojinga. Jis mėgsta sakyti, kad jo pirma ir pagrindinė misija yra užtikrinti Izraelio, kaip valstybės, išlikimą. Žinomas komentatorius Fareed Zakaria, per praeitų metų stebėjęs Netanyahu vedamą politiką, to negali suprasti, dėstydamas: „Kaip Netanyahu gali nesutikti ir nepataikauti Jungtinėms Valstijoms, kurių politinė, karinė ir ekonominė pagalba yra tokia reikalinga Izraelio akistatoje prieš Iraną?“

„Netanyahu įsivaizduoja esąs Winston Churchill, kadaise raginęs Angliją susiburti su JAV prieš artėjančią Hitlerio pavojų, – rašo Zakaria, – bet kažkaip neįstengia suprasti, kad artėjančią Irano pavojų ta pati Amerika vėl bus reikalinga.“ Bet užsispyręs Netanyahu to nenori įsisąmoninti ir tik šaukia, kad „Jeruzalė yra nedaloma Izraelio sostinė.“

Obama turi suprasti, kad Vakarų Krantas ir rytinė Jeruzalė yra Izraelio okupuoti, ir pagal tarptautinę teisę turi būti atiduoti būsimai Palestinos valstybei. Privačiai Biden pasakė Netanyahu: „Žinok, kad Izraelio vykdoma statyba kenkia mūsų pastangoms Irake, Afganistane ir Pakistane. Tavo veiksmai erzina arabus, ir mums kainuoja amerikiečių karių gyvybes.“ Su tuo sutinka ir gen. David Petraeus. Prieita prie taško, kur arba Netanyahu turės nusileisti, arba Obama pripažinti nugalėtu.

„DRAUGO“ lietuviškai

Redaktorė Laima Apanavičienė
laimaa@hotmail.com

Margučių dažymas Maironio lituanistinėse mokyklose

Lemont, IL

Kasmet prieš šv. Velykas Maironio lituanistinėje mokykloje, Lemont, yra organizuojama visų labai mėgstama Margučių šventė. Ši šventė įvyko kovo 27 d. ir ta proga mokykloje – ypatingas sujudimas. 4–10 klasių mokiniai dažo margučius, o jaunesnieji juos ridinėja.

Vyresniems mokiniams margučių dažymas ne naujiena, nes šis renginys mokykloje vyksta kasmet. Tačiau ketvirtokai šio įvykio laukė su nekantrumu – jie dažys margučius pirmą kartą. Margučių dažymą mokykloje vedė Alina Volodka-Davies, Jolanda Mockaitienė ir Aras Volodka. Ketvirtokams buvo labai įdomu ir gana sudėtinga dažyti margučius su iš-

tirpintu vašku. Vieniems sekėsi labai gerai, kitiems buvo sunku ant kiaušinių vašku išvedžioti įvairius raštus. Reikėjo nemažai kantrybės ir susikauptimo. Visi mokinių dažyti margučiai – skirtingi ir savaip gražūs bei įdomūs.

Ketvirtokai labai didžiavosi savo kruopštaus darbo pasiekimais. Mokiniai buvo labai patenkinti, sužinoję daug margučių dažymo vašku paslapčių. Parsinešę margučius namo, papuošę jais šių metų savo šeimos Velykų stalą ir turbūt ateityje visada prisimins šią gražią ir seną lietuvišką tradiciją.

Vaiva Lagunavičiūtė
MLM 4B klasės mokytojos padėjėja

– Kuris margutis gražiausias? – svarsto 4B klasės mokinės Marisa Sadauskaitė, Brigita Jagelaitė, Augustė Žukauskaitė ir Daiva Daulytė.

Margučius dažyti mokė (iš kairės): Aras Volodka, Jolanda Mockaitienė, padėjo Rita Marcinkevičienė. Kad PLC pastatas neužsidegtų budriai stebėjo Lemonto gaisrinės darbuotojas Jeff Hawthorne, o dažymui vadovavo Alina Volodka-Davies.

Vaivos Lagunavičiūtės nuotraukos

Su šv. Velykomis mus pasveikino žuvusio Afganistane Lietuvos Didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuotojo pėstininkų bataliono seržanto Arūno Jarmalavičiaus šeima. Mažajam Jarmalavičiui jau šešeri, o jo sesutė Greta mokosi Alytaus „Volungės“ pradinės mokyklos šeštoje klasėje.

Vaikai atsiuntė savo pieštą pasveikinimą.

Redaktorė

New York, NY

Mokyklos vedėjos Faustinos Šinkūnienės teigimu, Velykų šventė Maironio lituanistinėje mokykloje (New York) yra ypatinga. Į šį renginį įsijungia visi mokiniai: nuo pačio mažiausio (lopšelinuko) iki vyriausių devintokų. Pastebėję, kaip gražiai vaikai dažo margučius, šventine nuotaika užsikrečia ir tėveliai bei mokytojai. Šios šventės metu vaikai supažindinami su lietuviškomis velykinėmis tradicijomis, kalbama apie jos tikrąją prasmę. Šią dieną taip pat buvo rodomas velykinis filmas.

O štai ką apie šią šventę rašo mūsų mokyklos 9 klasės mokinys Antanas Bublīs:

„Kiekvienais metais NY Mairo-

nio mokykla rengia margučių dažymo šventę. Dalyvauja visa mokykla. Man būna įdomu kiaušinius marginti vašku, paskui dar dažau ir namuose Velykoms. Šventės pradžioje lietuvių tautodailininkas Laurynas Vismanas ir mokytoja Vida Paulavičienė pasakojo apie velykines tradicijas, paskui marginome kiaušinius.

Taip pat vyko margučių grožio konkursas. Trys teisėjai išrinko tris gražiausiai nudažytus kiaušinius, tačiau apdovanoti buvo visi dalyvavę. Neapsiėjom ir be margučių ridinimo.

Man labai patiko ši šventė, buvo gražu ir linksma.”

Jurgita Raškevičiūtė

Smagu marginti margučius.

Margučių ridinėjimo varžybos.

Lino Vebeliūno nuotraukos

Atvelykis

Pirmasis sekmadienis po Velykų vadinamas Atvelykiu. Šią dieną šeimnininkės vėl dažyda kiaušinius (neretai visus, kuriuos vištos per tą savaitę sudėjo), tačiau kiaušinius daužydavo per Atvelykį tik vaikai. Dar kitaip Atvelykis vadinamas vaikų Velykomis (Velykėlėmis).

Pagal krikščionybę, Atvelykis dar vadinamas Tomo sekmadieniu. Apaštalas Tomas negalėjo kartu su kitais apaštalais dalyvauti Velykų įvykiuose ir tuo netikėjo, todėl Velykos jam buvo tarsi atnaujintos. Tomas sunkiau nei kiti apaštalai patikėjo Kristaus prisikėlimu. Jonas patikėjo vien pamatęs numestas drobules, o Tomas įtikėjo tik įkišęs pirštą į Jėzaus žaizdų vietą. Tomo sekmadienis yra Velykų atnaujinimas tiems, kurie negalėjo švęsti Velykų.

www.day.lt/sventes/

Nuomonė

Laikas pripažinti

LINAS A. SIDRYS, MD

Velykų dieną rodomas tuščias kapas – Kristus mirė ir prisikėlė! Velykų dieną, kaip ir per Kalėdas, bažnyčios – pilnos žmonių. Tačiau kitą sekmadienį bažnyčių suolai vėl stebėtinai bus tušti. Per šventes kunigai ragina, kviečia žmones sugrįžti į Mišias kas sekmadienį. Kol kas poveikio nesimato – lietuviškos parapijos toliau uždarnos, nes nepakankamai lankomos.

Galima užduoti klausimą: kam iš viso šie žmonės vyksta į bažnyčią Kalėdų ir Velykų proga? Ar tai grynai sentimentu trauka pamatyti gelėmis išpuoštą erdvę, pasiklausyti choro giedojimo, apžiūrėti gražios kaimynų aprangos? Tarybinėje Lietuvoje žmonės bijojo lankyti bažnyčią, todėl švenčių metu galėjo pasislėpti minioje. Dabar, dvidešimt metų vėliau, ar atrato sekmadienio valandą pašvęsti Dievui, ar tingi, ar nemato tame prasmės? Gal nežino, kad katalikai turi lankyti Mišias kas sekmadienį?

Vieną šeštadienį aplankiau lietuvišką bažnyčią, ten vyko naujų lietuvių emigrantų vestuvės. Vestuvinių daug, tačiau niekas nemokėjo kunigui atsilipti per liturgiją, nežinojo, kada atsistoti ar atsiklaupyti. Toliau stovintys tarpusavyje kalbėjosi, dvasinės rimties ir drausmės nesijautė. Buvo akivaizdu, kad šiai emigrantų kartai Mišios yra svetimas ir nesuprantamas pasaulis. Tačiau visi nori bažnytinės, ne valdiškos santuokos.

Pavartykite emigrantų spaudą. Nežiūrėkite į pusplikių panelių atvaizdus, neskaitykite nepadorių straipsnių, bet pastebėkite, kaip rimtai ta spauda nagrinėja horoskopus, Taro (tarot) kortų skaitymus, aiškia-regius, „piktosios akies“ gydymą, kristalų pritaikymą, ekstrasensus. Šios temos prieštarauja krikščioniškam tikėjimui. O ką ši spauda smerkia? Jiems baisiausias dalykas – būti „davatka“ arba „Opus Dei“ nariu!

Pakalbėkite su lietuviais, ir dažniausiai išaiškės, kad jų religinės pažiūros – paviršutiniškos, mažai apgalvotos. Reikalas net nelabai aktualus. Tikėjimas negrindžiamas sąmoninga meile Kristui, nejučiamas gyvybiškas noras priklausyti tikinčiųjų bendruomenei. Nerasi suvokimo, kad katalikų bažnyčios sakramentai yra patikimiausias kelias į dvasinį gyvenimą. Evangelijos įvykiai ir mokymai jiems – nežinomi reikalai. Krikščioniškas tikėjimas – ne esminė kasdienybė, o švenčių išorinis priedas. Jų pasiteisinimas: mes apie religiją nesimokėme, neturėjome progos, o dabar neturime laiko.

Kas nuteikė lietuvius prieš katalikų tikėjimą? Gal sovietinis auklėjimas, ateistai? Materialistai ar kapitalistai? Ne. Galbūt patys lietuviai kunigai? Vienas pavyzdys – kun. dr. Jono Gutausko parašytas lituanistinių moklyklų 8-jo skyriaus tikybos vadovėlis „Krikščionybė Lietuvoje”

(išspausdino „Draugo” spaustuvė, 1973 m., išleido JAV LB švietimo taryba). Vadovėlis prasideda šitaip: „Senovės lietuviai buvo dori, narsūs, laikė duotą žodį, teisingi. Didelį autoritetą šeimoje turėjo tėvas. Motina buvo labai mylima ir gerbiama. Meilė viešpatavo tarp brolių ir seserų. Ir aplamai kiekvieną žmogų lietuviai gerbdavo (...)”.

Jeigu lietuviai pagonyms buvo tokie geri, kam reikėjo tos krikščionybės? Žiūrėk, lietuviai sako, kaimyniniai krikščionys nebuvo dori, nebuvo teisingi ir nesilaikė duoto žodžio. Padorūs lietuviai pagonyms ramiai sau gyveno, šoko ir dainavo savo rojus kempelyje, o tie blogi kryžiuočiai juos netikėtai užpuolė. Lietuviai buvo visai patenkinti gamtine religija, kitokios jiems nereikėjo.

Šv. Raštas žmonijos egzistenciją aiškina kitaip. Rojus šioje žemėje jau nebėra ir nebebus. Kiekvienas žmogus turi pažeistą sielą, ir velnias veikia pasaulyje. Brolis žudo brolių. Moterys engiamos ir išnaudojamos. Stiprūs skriaudžia silpnus. Evangelijos pradžioje Jonas Krikštytojas šaukė dykumoje: atgailaukite ir krikštykitės! Naudokitės dvasine pagalba. Sekite paskui Kristų! Pagonių valdžia Jono galvą nukirto.

Šventoji Dvasia lietuviams atsiuntė arkivyskupą Brunoną. Šie lietuviai pagonyms, kurie „aplamai kiekviena žmogų gerbdavo”, Brunono galvą nukirto. Misionieriai vykdo savo misiją *in persona Kristi* ir eina Kristaus keliu. Kankinių kraujas yra tikėjimo sėkla, ir Brunonas pirmas pasėjo šią sėklą. Šv. Brunonas buvo tas balsas, šaukiantis šventame ažuolyne: liaukitės garbinti stabus, aiškiaregius ir vaidilutes, atgailaukite ir klausykite Kristaus žodžių!

Lietuviai kunigai Brunono nelaiko savu. Jie nepripažįsta jo, kaip lietuvių krikštytojo ir lietuvių šventojo. Anaipol, kitas profesorius kunigas net bandė pateisinti jo žudikus: „Galbūt ir čia (...) nemokėta taktiškai prieiti prie krikščionybės nepažįstančių (...), gal nevengta ižeisti jų giliausių jausmų?” (Paulius Rabiakauskas, „Lietuvių tauta ir ankstyvieji bandymai krikštytis”). Kokia keista logika. Gal Jonas ižeidė Hero do jausmus? Gal Kristus netaktiškai ižeidė fariziejų gilius jausmus? Lietuviai kunigai ir profesoriai atmeta radarį Brunoną Bonifacium, kaip kadaise žydų rabinai atmetė samariečius, nes jis – svetimas, iš kito krašto.

Lietuvių tauta savo tikėjimo ir savo išganymo istorijos nesupras tol, kol nesupras Brunono misijos ir Šv. Dvasios pakvietimo įstoti į katalikiškų tautų eiles. Laikas atsakyti vaikškos pasakėlės, kad lietuviai pagonyms buvo nekalti avinėliai ir gyveno be nuodėmių. Laikas pripažinti, kad esame nuodėmingi žmonės, kaip ir visi kiti. Mums reikia tikrojo Dievo. Jėzus yra tas Dievo avinėlis, kuris naikina pasaulio nuodėmes ir teikia amžiną gyvenimą.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

APIE „TELEVIZIJAS” IR „TELEVIZORIUS” (ARBA KUR DINGO AURELIJA?)

Įdomios gerb. Stasės Semėnienės pastabos („Kaip žirniai į sieną”, „Draugas”, 2010 m. kovo 25 d. laišku skyrius) apie lietuvių kalbos pelkyną, ypač, kad tie žirniai, nusiridenę nuo tos sienos, paskui tame pelkyne įklimpsta ir net paskęsta. Su dauguo sutinkame.

Tačiau nei aš, nei mano pavaduotojas nesame „išsivaikinę” sovietiškojo „televizoriaus”, kaip teigiama. KDVK Įgaliotinio pavaduotojo rankraštyje buvo aiškiai parašyta, kad a. a. inžinierius Alfonsas Semėnas man pardavė „Zenith televiziją” („Draugas”, 2010 m. kovo 12 d., laišku skyrius), kurią aš buvau priverstas žiūrėti, nes ji per ilgai nesugedusi. Tačiau išspausdintame „Draugo” laiške kažkaip ta lietuviška „televizija” pavirto į sovietinį „televizorių”. Vis vien, ar tai būtų televizija ar televizorius, imk ir pasiusk, žmogau, bet ta juoda ir balta mažutėlė „Zenith” ir dabar dar veikia. (Visiškai nežinome, kaip mūsų grynai patriotinė, po trispalve išigyta, televizija galėjo tapti sovietiniu televizoriumi, ir griežtai atsakome visos atsakomybės. Lietuvoje valstiečiai sakydavo, kad turbūt čia aitvarų darbas – tik aitvarai tokius šposus krečia. Valstiečiai kartais irgi sakydavo: „Kad ir plikas liksi, visiems neįtiksi.”)

Donatas Januta,
KDVK Įgaliotinis
San Francisco, CA

Redakcijos paaikškinimas.

„Lietuvių kalbos žodynas” – didžiausias XX a. lietuvių kalbotyros veikalas, kurio sumanymą prieš 100 metų pradėjo įgyvendinti žymusis lietuvių kalbininkas Kazimieras Būga ir kurio dvidešimt tomų šešis dešimtmečius (1941–2002 m.) rengė kelios kal-

bininkų kartos, pateikia du skirtingas reikšmes turinčius žodžius: „televizija” ir „televizorius”.

televizorius sm. (1) TrpŽ, NdŽ, LTEXI256 aparatas per televiziją siunčiamiems vaizdams ir garsams priimti: Įjungė televizorių DŽ1. Spalvotasis televizorius rš. Televizorių kasmet vis daugėja, ir milijonai žmonių prieš mirgantį ekraną praleidžia savo vakarus rš.

televizija sf. (1) TrpŽ

1. NdŽ, LTEXI253 vaizdų perdavimas per atstumą laidais ar radijo ryšiais: Šiandien sunku išsivaizduoti žmogaus gyvenimą be radijo ir televizijos rš. Spalvotoji televizija DŽ1.

2. Įstaiga, rengianti ir perduodanti tokių vaizdų programas; tos įstaigos patalpos: Dirbu televizijoje DŽ1. Televizijos bokštas DŽ1.

3. NdŽ televizorius.

Pasiremiant aukščiau minimu žodynu, čia matomoje nuotraukoje yra ne televizija, bet televizorius.

D. Janutos nusikaltėlė televizija.

Visus dvidešimt „Lietuvių kalbos žodyno” tomus galima rasti ir internete adresu: www.lkz.lt/dzl.php

MIKLŪS PIRŠTAI IR RAIDĖS

Atrodo, kad tarp lietuvių išeivijoje nesibaigia ginčai apie pavardžių bei vietovardžių rašymą. Suprantu, kad „Draugo” redakcija priėmė sprendimą, kad lietuvių išeivija JAV kitaip traktuoja lietuvių kalbą ir todėl redakcija prisitaiko prie jų reikalavimų.

Norėčiau atkreipti dėmesį į palyginti nemalonų reiškinį rašytinės kalbos vartosenoje. Įvairios lietuvių organizacijos man siunčia e-laiškus, kuriuose nevartojamos lietuviškos raidės. O asmeninė korespondencija – tai beveik ištaisai be lietuviškų raidžių.

Siūlau visiems geros valios žmonėms nukreipti savo dėmesį nuo -yčių, -aičių, -ūčių, -ienių ir -uvienių ir susitelkti prie lengvai įveikiamos ydos. Prisiminkime: 1=ą, 2=č, 3=ę, 4=e, 5=i, 6=š, 7=ū, 8=ū ir 0=ž. Jei reikia didžiosios raidės, pirma paspausk ir laikyk nuspaukęs didžiosios raidės kompiuterio klavišą.

Aš manau, kad ir Lietuvai paslaugą padarysime, o patys besimiklindami neturėsime laiko nei jėgų spręsti ginčo, apie kas ir kaip vadovavo išeivijai per sąstingį.

Mindaugas Bielskus,
Berwyn, IL

Apsilankykite — www.draugas.org

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIOJAI LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v., išskyrus savaitgalius, klausykite

Tel. 773-476-2242 seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJAI LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

ELTOS nuotr.

Vilnius, balandžio 7 d. (ELTA) – Ūkio ministerijai skyrus 4,74 mln. litų Europos Sąjungos struktūrinės paramos, Lietuvos sostinėje vyksta Šv. Jonų bažnyčios varpinės tvarkomieji statybos ir pritaikymo turizmui darbai. Numatyta, kad šie darbai truks trejus metus ir leis apsaugoti senąjį statinį nuo tolesnio nykimo.

Vilniaus senamiesčio panorama vyraujanti varpinė po pertvarkymo turėtų tapti išskirtiniu turizmo traukos objektu Vilniaus mieste. Lanketojams atsivers nauja galimybė pažinti vertingą Lietuvos kultūros paveldą. Sutvarkytoje varpinėje įsikurs Mokslo muziejus, bus įrengta vienintelė Fuko švytuoklė Lietuvoje. Liftu bus galima pakilti į 60 m aukštyje įrengtą apžvalgos aikštelę ir senamiesčio vaizdais pasigrožėti nuo aukščiausio senamiesčio pastato.

Svarbi Vilniaus universiteto architektūrinio ansamblio dalis – Šv. Jonų bažnyčios varpinė, statyta 1600 – 1610 m., pasižymi renesanso ir vėlyvojo baroko architektūra.

Susirūpinta lietuvių vertėjų ES įstaigose ir naujos terminijos stoka

Vilnius, balandžio 7 d. (ELTA) – Europos Sąjungoje (ES) formuojantis naujai administracinei kalbai, turime kuo geriau pasinaudoti savo aptvarkyta kanceliarine lietuvių kalba, antraip galime likti visai be terminijos, būtinos verčiant ES dokumentus į lietuvių kalbą.

Tai pabrėžta Seime surengtoje diskusijoje „Lietuvių kalbos konstitucinis statusas po Lisabonos sutarties įsigaliojimo“. Pasak Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininkės Irenos Smetonienės, komisijos svarstomas Vertimų vadovas čia būtų labai didelis darbas šalia Terminų banko, kuriame jau yra apie 300,000 lietuviškų terminų.

„Turime jau apvalytą lietuvių kanceliarinę kalbą, o jeigu joje kažko trūksta, galima pasižiūrėti, kokios frazės yra reikalingos ES direktyvoje, ir kokios frazės galėtų būti lietuviškai. Kalbant apie lietuvių kalbos lankstumą verčiant ES dokumentus, galima būtų patobulinti atskirą funkcinių stilių“, – kalbėjo I. Smetonienė, nuraminusi diskusijos dalyvius, kad ES įstaigose tikrai negims nauja lietuvių kalba.

Užsienio reikalų viceministrė Asta Skaisgirytė-Liauškienė sako, kad Lietuvos diplomatams ypač reikalinga lietuviška terminija ir nauji vykę terminai.

„Skatintume kalbininkus kuo anksčiau sukurti atitinkamus terminus. Atsiranda nauji dalykai ir reiškiniai, o mes negalime atsiremti į žodyną, kuriuo kalbėjo Žemaitė ar Jonas Basanavičius. Tačiau maža su-

kurti terminus – reikia dar juos išpopuliarinti“, – sakė užsienio reikalų viceministrė, pabrėžusi geros lietuvių kanceliarinės kalbos mokymo problemą, kuriai skiriama per mažai dėmesio.

Diskusijoje teigta, kad ES įstaigose dirbantys lietuvių vertėjai dažnai vartoja vertalus iš anglų kalbos, o ne ieško naujų terminų, be to, vertėjai kasdien laužo galvą, kuri terminą vartoti: įtvirtintą ES dokumentuose ar tinkamesnį naują.

Pabrėžiama, kad lietuvių kalbos statusas sustiprėjo įstojus į ES – ji tapo viena iš ES valstybinių kalbų, ir tai reikia išnaudoti. Lietuvos politikai paraginti kalbėti lietuviškai, o ne angliškai, parodant anglų ar kitos užsienio kalbos mokėjimą, ypač Lietuvoje vykstančiose tarptautinėse konferencijose ir kituose renginiuose.

Kadangi vertėjams reikia specifinių asmeninių savybių, neprikaištingai mokėti lietuvių ir užsienio kalbą, būti atsakingiems ir už formą, ir už turinį, reikia pajėgumo perprasti verčiamos srities objektus, – abejojama, ar bus spėta parengti užtektinai kvalifikuotų vertėjų iki 2013 metų, kai Lietuva pirmininkaus ES.

Pastebima, kad Lietuvoje siaurėja kitų mokomųjų kalbų įvairovė – šiuo metu šalies mokyklose mokomasi kalbų mažiau negu prieš 6–7 metus, be to, mokymo procesas vyksta nepakankamai gerai. Vilniaus universiteto atstovai teigia, kad vertimo studijas Lietuvoje yra baigę šimtai vertėjų, tačiau rinkoje išsilaiko nedaugelis, o į ES įstaigas nuolatiniam darbui yra atrenkama dar mažiau.

Ruošiama programa užsienyje esančioms Lietuvos kultūros vertybėms

Atkelta iš 1 psl. finansuoti kelionės išlaidas, nuvykti į tas įstaigas, pasidaryti kopijas tų rinkinių, iš-tirti“, – pasakojo M. Žolynas.

Pagal programą kasmet už 10,000 litų taip pat turėtų būti renkama medžiaga, kurios reikia Lietuvai reikšmingoms kultūros vertybėms, esančioms užsienyje, nustatyti, ieškoti ir ar jų grąžinimui organizuoti.

Už tokią pačią sumą norima rinkti informaciją apie Lietuvai reikšmingą nekilonojamą kultūros paveldą užsienyje. 2011 m. numatoma skirti dar 10,000 litų specialiai in-

terneto svetainei apie užsienyje esančių kultūros paveldą.

Anot ministerijos, dėl karų, gyventojų migracijos ir kitokių istorinių aplinkybių už Lietuvos ribų (Rusijoje, Lenkijoje, Baltarusijoje ir kitose valstybėse) yra Lietuvai reikšmingų kilnojamųjų kultūros vertybių.

„Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos istorinė raida lėmė tai, kad Baltarusijoje, Ukrainoje, Rusijoje, Lenkijoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose ir kitose valstybėse yra Lietuvai reikšmingų nekilonojamo kultūros paveldo objektų“, – teigia ministerija.

Lietuvos stiprybė – veiklūs ir išradingi žmonės

Vilnius, balandžio 7 d. (President.lt) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė tęsia susitikimus po Lietuvą. Balandžio 7 d. šalies vadovė lankėsi Suvalkijoje. Susitikusi su kaimo bendruomenių atstovais ir vietos ūkininkais šalies vadovė aptarė vietos bendruomenių, ypač kaimiškųjų, įtaką valstybės gyvenimui, būtinybę palaikyti veiklius šalies gyventojus, skatinti bendruomeniškumą ir užtikrinti kuo palankesnes sąlygas aktyviems žmonėms pasinaudoti ES parama.

Prezidentės teigimu, vietos bendruomenės yra ta jėga, kuri gali įsukti permainas visoje šalyje, todėl jų siūlymai turi sulaukti deramo dėmesio ir palaikymo.

„Visoje Lietuvoje gausu pavyzdžių, kaip susitelkę, veiklūs ir atsakingi žmonės, nelaukdami paragavimo ir nesitikėdami jokio atlygio, randa greitus sprendimus, kaip padėti vieni kitiems. Aktyvūs žmonės ir geri sumanymai turi būti pastebėti ir tap-

ti pavyzdžiu, kaip gali pasikeisti gyvenimas, jeigu ne dejuosime, o sutelktai dirbsime ieškodami išeičių ir sprendimų“, – teigia prezidentė.

Bendruomeniškumui skatinti, pasak šalies vadovės, derama dėmesį privalo skirti ir Vyriausybė, ir vietos valdžia. Ypač svarbu, kad aktyvioms bendruomenėms būtų užtikrintos galimybės pasinaudoti ES teikiama parama. ES parama kasmet siekia beveik ketvirtį Lietuvos metinio biudžeto. Prezidentės teigimu, tai skatina susitelkti ir pradėti veiklą. Tačiau, pasak prezidentės, ES parama nebus amžina, todėl bendromis valdžios ir pačių žmonių pastangomis reikia ją pasinaudoti šiandien.

Kovo mėnesį šalies vadovė lankėsi Dzūkijoje, kur su Alytaus regiono verslininkais, darbo rinkos mokymo centro ir vietos valdžios atstovais aptarė, kaip skatinti šalies gyventojų verslumą, kurti naujas ir išsaugoti jau esamas darbo vietas.

Lietuvoje gali būti 350,000 bedarbių

Vilnius, balandžio 7 d. (ELTA) – Pagal Darbo biržos pertvarkos gaires Lietuvoje beveik penkis kartus mažės teritorinių darbo biržų, bus atleisti darbuotojai.

Dalis darbų bus perduodama privačioms įmonėms. Pranešama, kad bus panaikintos 36 teritorinės darbo biržos visoje Lietuvoje ir atleista apie 200 darbuotojų. Specialistų skaičiais, iki metų pabaigos darbo gali neturėti 350,000 bedarbių. Darbo birža teigia, kad po pertvarkos bedarbiai bus aptarnaujami geriau.

Pasak Darbo biržos vadovo Mindaugo Petro Balašaičio, šiuo metu per mažai darbo biržos darbuotojų dirba

su klientais, tad ketinama dalį jų perkvalifikuoti.

Kaip pranešė Lietuvos radijas, skaičiuojama, kad tokia pertvarka leis sutaupyti maždaug 15 milijonų litų per metus. Dabar visų darbo biržos struktūros išlaikymas kainuoja maždaug 65 milijonus.

Taip pat tikimasi, kad po pertvarkos bus greičiau ir geriau sprendžiamos nedarbo problemos.

Darbo biržos specialistai numato, kad iki metų pabaigos darbo neturės 16–17 procentų Lietuvos gyventojų. Maždaug ketvirtadalis jų gaus bedarbio pašalpas.

Aukos skirtos Haičio kunigų seminarijai

Vilnius, balandžio 7 d. (Bernardinai.lt) – Didžiojo ketvirtadienio vakarą popiežiaus Benedikto XVI Romos katedroje – Laterano bazilikoje – aukotų Paskutinės vakarienės šv. Mišių metu renkamos aukos šiemet buvo skirtos žemės drebėjimo sugriautai Haičio sostinės kunigų seminarijai.

Šiomis dienomis Vatikano dienraštis „L'Osservatore Romano“ pranešė, kaip buvo panaudotos aukos, surinktos pernai Didžiojo ketvirtadienio vakarą.

Pernai popiežiaus vadovautose Paskutinės vakarienės Mišiose daly-

vavę maldininkai paaukojo 18,941 eurą ir 1,154 JAV dolerius, tai yra beveik 70,000 litų.

Ši suma buvo perduota vienintelei Gazos ruože veikiančiai katalikų parapijai. Kaip sakė Gazos Šventosios Šeimos parapijai vadovaujantis kunigas iš Argentinos Jorge Hernandez, trečdalį gautos sumos jis paskyrė Kalkutos Motinos Teresės seserų vadovaujamam vaikų darželiui, likusią dalį išdalino nepasiturintiems šeimoms – visų pirma toms, kurių nariai nė vienas neturi darbo arba namuose slaugo sunkiai sergančius ligonius.

„Nord Stream“ turėtų pagalvoti apie logiką

Atkelta iš 1 psl. tiesiogiai sujungs Rusiją ir Vokietiją, aplenkdamas Baltijos šalis.

2009 metais bendrovė „Nord Stream“ gavo visų šalių, per kurių teritorinius vandenius eis dujotiekis, leidimus tiesti vamzdyną.

Tikimasi, kad pirmoji Šiaurės Europos dujotiekio atšaka ims veikti 2011 m. Iki 2012 m. planuojama nutiesti antrą atšaką ir padidinti pajėgumą iki 55 mlrd. kubinių metrų.

Tuo tarpu, žiniasklaidos duomenimis, Lenkijoje atrastos stambios dujų, išgaunamų iš skalūno, atsargos

– apie 1,36 trln. kubinių metrų.

Jos glūdi šiauriniuose ir centrinuose šalies rajonuose. Pasiiekti šias dujas, glūdinčias skalūnų uolienose, tapo įmanoma atsiradus naujosioms gavybos technologijoms, sukurtoms Jungtinėse Valstijose.

Jeigu atsargos Lenkijoje bus patvirtintos, bendros dujų atsargos Europos Sąjungoje išaugs iškart 47 proc. Specialistų teigimu, Europos skalūnų dujų gavybos projektai per 10 metų gali sukelti rimtą grėsmę Rusijos dujų bendrovei „Gazprom“, rašo „Kommersant“.

Apsilankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

Kirgizijoje dėl riaušių įvesta nepaprastoji padėtis

Gyventojai piktinasi įsigalėjusiu skurdu, kylančiomis kainomis ir valdininkų korupcija. **SCANPIX nuotr.**

Vilnius, balandžio 7 d. (BNS) – Visoje Kirgizijoje, kur kilo opozicijos protestuotojų ir milicijos susirėmimai, įvesta nepaprastoji padėtis, paskelbė vyriausybės vadovas Danijar Usenov. Balandžio 7 d. Kirgizijos sostinėje kilus riaušėms, žuvo mažiausiai 12 žmonių. Politiniai neramumai Kirgiziją krečia nuo kovo pradžios: gyventojai piktinasi įsigalėjusiu skurdu, kylančiomis kainomis ir valdininkų korupcija.

Nevyriausybines organizacijos „Transparency International“ atliktas tyrimas rodo, kad Kirgizija pagal korupcijos suvokimo indeksą užima 162-ąją vietą iš 180 šalių.

Šie neramumai kelia susirūpinimą Jungtinėms Valstijoms, kurios Kirgizijoje naudojami viena oro pajėgų baze. Joje tupia ir kyla Afganistane esančias pajėgas aprūpinantys transporto lėktuvai. Šioje šalyje taip pat yra Rusijos oro pajėgų bazė.

Kirgizija labai priklausoma nuo pagalbos iš JAV, Rusijos ir kaimyninės Kinijos, todėl šių šalių atsakas į vyriausybės griežtas priemones prieš

protestuotojus veikiausiai bus kritiška, sakė Maskvoje dirbantis politologas Aleksej Vlasov. Rusija iki šiol ragino santūriai spręsti šią krizę ir vengti naudoti jėgą. Politologas nurodė, kad Kirgizijos saugumo pajėgos ištikimos prezidentui, o jo giminaičiai užima svarbias pareigas.

Iš Kirgizijos pietų kilęs prezidentas K. Bakijev supykė Biškeko, Talaso ir kitų regionų klanus, paskyręs į aukštas pareigas savo giminaičius, taip pat atstatydinęs kai kuriuos įtakingus pareigūnus.

Buvęs Kirgizijos generalinis prokuroras, dabar vienas opozicijos lyderių Azimbek Beknazarov paskelbė pagrindinį protestuotojų tikslą – pakeisti valdžią šalyje.

Riaušių dalyviai Adyl Esenov, kuris yra laikinasis nevyriausybines organizacijos „Už koaliciją ir demokratiją“, vadovas, išsirinko „liaudies gubernatoriumi“, jis jau duoda nurodymus. Rajono vadovas ir jo pavaduotojai neleidžiami į administracijos pastatą, kurį nusiaubė riaušių dalyviai.

B. Obama pristatė JAV branduolinės strategijos pakeitimus

Washington, DC, balandžio 7 d. (BNS) – Baltieji rūmai, pertvarkydami Amerikos branduolinę strategiją, pranešė apie esminius pakeitimus, rašo „Associated Press“. Strategijoje nurodoma, kad branduolinių ginklų paplitimas priešiškausi nusiteikusiame šalyje ir tarp teroristų kelia didesnę pavojų nei branduolinio karo grėsmė Šaltojo karo metais.

Barack Obama administracija išsikėlė nemažai tikslų, susijusių su tarptautinio konflikto grėsmės mažinimu, tačiau kol kas neaišku, ar likusi pasaulio dalis ketina sekti jos pėdomis.

Pristatydamas nuodugnios branduolinės strategijos apžvalgos rezultatus, prezidentas B. Obama pasakė, kad jo administracija sieks išvengti aplinkybių, kuriomis JAV gali būti priversta pradėti branduolinį puolimą. Nebebus kuriami nauji branduoliniai užtaisai, be to, bus siekiama dar labiau ištuštinti Amerikos ir Rusijos atsargas.

JAV gynybos ministras Robert Gates pasakė, kad didžiausias dėmesys bus telkiamas į teroristines gruputes, tokias kaip „al-Qaeda“, taip pat į didėjančias Šiaurės Korėjos branduolinių ginklų atsargas ir Irano branduolines ambicijas.

„Pirmą kartą Amerikos branduolinės strategijos centre atsiderė branduolinių ginklų atsargų didėjimas ir branduolinis terorizmas“, – pareiškė B. Obama, nukreipęs administracijos dėmesį nuo dešimtmečius trukusių JAV ginklavimo varžybų su Rusija.

„Didžiausią grėsmę Jungtinėms Valstijoms ir pasauliniam saugumui kelia ne šalių tarpusavio ginklavimo varžybos, bet galimas radikalių ekstremistų branduolinis terorizmas bei tai, kad vis daugiau šalių įsigyja branduolinius ginklus“, – pasakė jis, aiškindamas naująją strategiją.

Naująją strategiją B. Obama pristatė prieš kelionę į Prahą, kurios metu jis ketina pasirašyti naują ginklų mažinimo sutartį su Rusija.

EUROPA

RYGA

Latvijos gyventojų emigracija į kitas šalis praėjusiais metais išaugo 23 proc., migracija iš kitų šalių sumažėjo 22,4 proc., rodo šalies Centrinės statistikos valdybos duomenys. Praėjusiais metais iš Latvijos išvyko 7,388 žmonės, 2008 m. – 6,700 žmonės. 2008 m. gyventi į Latviją atsikraustė 3,465 žmonės, 2009 m. – tik 2,688. Vidutiniškai iš šalies praėjusiais metais kas mėnesį išvykdavo 616 žmonių, o atvykdavo 224.

PARYŽIUS

Prancūzijos valstybinės traukinių bendrovės SNCF traukinių mašinistai pradėjo jau trečią streiką šiais metais protestuodami prieš darbuotojų atleidimą ir atlyginimų mažinimą, taip pat reikalauja gerinti darbo sąlygas.

BERLYNAS

Vokietijoje gimęs buvęs Norvegijos katalikų vyskupas Georg Muller prisipažino, jog prieš du dešimtmečius seksualiai prievartavo nepilnametį asmenį, pranešė Norvegijos Katalikų Bažnyčia. Trondheim yra Pietų Norvegijoje. Vokietijoje netoli Tryro miesto gimęs 58 metų G. Muller pernai pasitraukė iš Trondheim vyskupo pareigų, oficialiai nurodęs, jog nėra tinkamas eiti šias pareigas.

KIJEVAS

Ukraina visiškai atsiskaitė už kovą gautas rusiškas gamtines dujas, praneša Rusijos dujų bendrovė „Gazprom“. Ukrainos ministras pirmininkas Nikolaj Azarov praėjusį mėnesį sakė, kad „Naftogaz Ukrainy“ už kovą gautas rusiškas dujas yra skoliningas maždaug 700 mln. JAV dolerių. Pranešta, kad buvo sumokėta 576 mln. JAV dolerių.

RUSIJA

MASKVA

Rusija aiškiai įvertino totalitarinio režimo piktadarybes, ir šis vertinimas nesikeis. Tai pareiškė RF ministras pirmininkas Vladimir Pu-

tin kartu su Lenkijos premjeru Donald Tusk lankydamasis Katynės atminimo komplekse. Pasak V. Putin, Rusijai ir Lenkijai buvo lemta išgyventi beveik visas XX amžiaus nelaimės, sumokėti nepaprastai brangią kainą už du pasaulinius karus, už brolių žudikus konfliktus, už totalitarizmo žiaurumą ir nežmoniškumą.

***

Maskva prisiima visą atsakomybę už nuo Gruzijos vienašališkai atsiskyrusios Pietų Osetijos saugumą, pareiškė Rusijos gynybos ministras Anatolij Serdiukov, pasibaigus susitikimui su separatistinės Pietų Osetijos gynybos ministerijos vadovu Jurij Tanajev. Pasak A. Serdiukov, per susitikimą buvo svarstomi karinio ir karinio-techninio bendradarbiavimo, taip pat Pietų Osetijos karinių darbuotojų rengimo Rusijoje klausimai. Susitarimas pasirašytas 49-eriems metams, ir jis galės būti pratęsimas kas 15 metų.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidento Barack Obama administracija žada sumažinti branduolinių ginklų vaidmenį šalies gynyboje. Prezidento administracija siurina aplinkybių ratą, pagal kurias Jungtinės Valstijos galės panaudoti branduolinį ginklą, taip pakeisdama dešimtmečius trukusią politiką, kuri padėjo išlaikyti jėgos pusiausvyrą įtemptais Šaltojo karo laikais. Administracijos nuostatoje branduolinius klausimus teigiama, kad JAV nenaudos branduolinių ginklų, atsakydamos į cheminio ar biologinio ginklo išpuolius. Tačiau šis užtikrinimas galioja tik toms šalims, kurios yra pasirašiusios branduolinio ginklo neplatinto sutartį ir vykdo šios sutarties išpareigojimus.

***

Po prieštarų Afganistano prezidento Hamid Karzaj pasisakymų Jungtinės Valstijos prasina atšaukti planuojamą jo kelionę į Washington. Jei H. Karzaj neseniai savo pasisakymais suerzino Washington. Jis pareiškė, kad su balsų klastojimais Afganistano prezidento rinkimuose susijęs užsienis. Jis kalbėjo, kad Washington planuojamą operaciją prieš Talibaną Kandahare būtina suderinti su vietos genčių vadais.

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

 Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
 Air Freight	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
 Auto Export	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
 Trucking	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
 Small Packages	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
 Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**
El.paštas: nausediene@aol.com

KISIELIUS – IR ŽIEMAI, IR VASARAI

Bent taip jau yra sakoma, todėl juo mėgautis galima ir žiemą, ir vasarą. Kokia palaima: šalti žiemos vakarai, tirštas, karštas kisielius, karštą vasaros dieną – šaltas, gaivinantys kisielius ir jokios baimės padauginti kalorijų.

Kisielių odisėja

Kiek metų kisieliui? Tūkstantis ar du tūkstančiai? Nežinia. Aišku viena: jis ir šiandien yra mėgstamas gėrimas. Nuo neatmenamų laikų, tiksliau, nuo tada, kai Lietuvoje ėmėme auginti avižas, virėme ir valgėme kisielių. Toks kisielius buvo rauginamas, o subrendęs raugas dažnai keliaudavo iš vieno raugimo į kitą. Lenkų etnografi, tyrinėję lenkiškojo ir lietuviškojo kisieliaus atmainas bei jų istoriją, tvirtina, jog priežodis „Devintas vanduo nuo kisieliaus“, apibūdinantis tolimus giminaičius, prigijęs kalboje būtent dėl tokių raugo „kelionių“. Pats žodis „kisielius“ į lietuvių kalbą atėjo iš gudų (baltarusių) kalbos. Slavams šio patiekalo pavadinimo reikšmė buvo tiesiogiai susijusi su senuoju gamtinio būdu – rauginimu. Slaviškas „kisiel“ kilo iš būdvardžio „kisli“ (rūgštus).

Kaip kisielius miesta išgelbėjo

Atrodo, kad taip išėjo, jog mes kisielių pasiskolinome iš artimiausių kaimynų slavų – lenkų ir rusų. Štai rusų metraštininkas Nestoras daugiau nei prieš tūkstantį metų užrašė istoriją, kaip kisielius išgelbėjo miesta.

X amžiuje rusai nuolat kovojo su klajoklių gentimis, siaubusiomis jų žemes. Kartą apsuptyje atsідūrė Belgorodo miestas. Apsuptis tęsėsi taip ilgai, kad mieste pasibaigė visos maitos atsargos, ir prasidėjo baidas. Susirinkę miestiečiai jau buvo benusprendžią, jog geriau pasiduoti nei mirti badu, tačiau vienas miesto senolis taręs: „Nepasiduokite dar tris dienas ir būtinai padarykite tai, ką aš jums liepsiu.“ Ir liepė senis surinkti visas mieste likusias avižas, kviečius bei sėlenas ir pagaminti iš jų maišalą kisieliui. Taip pat liepė surasti medaus ir pagaminti saldų miešimą – vandens ir medaus tirpalą. Tuomet iškasti du šulinius: į vieną įleisti kubilą su maišalu kisieliui, o į kitą – su miešimu. Kitą dieną pasikvietė miestiečiai priešų karius ir tarė: „Neįveiksite jūs mūsų, nes mus pati žemė maitina.“ Įrodydami savo žodžius, pasėmė iš vieno šulinio ir išvirė kisielių, pasėmė iš kito – pagardino kisielių medumi. Pavaišino nustebusius karius, o tie parbėgę į savo stovyklą vadams pranešė apie neregėtą stebuklą ir Belgorodo galią. Nutarė priešai, kad neverta ilgiau apsuptyes laikyti, nes nieko nelaimės, ir pasitraukė nuo miesto.

Žinoma, ši legenda pasakoja ne apie dabartinį kisielių – saldų, tirštą

gėrimą, pagamintą iš šviežių ar džiovintų vaisių, uogų ar daržovių, sulčių, sirupų, uogienių, pieno ir migdolų, pridant bulvių arba kukurūzų krakmolo, o apie sotų ir maistingą senąjį avižinį (ruginį, kvietinį kisielių), visų dabartinių kisielių prisenelį.

Ne tik Kūčių stalui

Mūsų senolių kisielius buvo gėromai rūgštesnis. Virdavo jį iš avižinių miltų ir ne gerdavo, o kabindavo mediniais šaukštais iš molinių dubenų. Ir mes panašų avižinį kisielių iki šiol gaminame ir dedame ant Kūčių stalo. Štai Vilius Purnas knygoje „Nuo mamutų iki cepelinų“ rašo: „Kisielius buvo laikomas lietuvišku karališku patiekalu, kuris (...)

atkeliavo į karališkąjį Lenkijos stalą kartu su Jogaila. Atrodo, kuo gi gali skirtis toks iš pirmo žvilgsnio nesudėtingas avižinių gleivių viršalas. Pasirodo, abiejų tautų didikai mėgo kisielių bajorišką – su medumi, o valstiečiams buvo gerai paprastas, nesaldintas. Lietuviai, kaip pažymima, jį valgydavo šiltą ir šaltą, su pienu ar be jo. Lenkai mėgo juo užgerti „žūra“, t. y. iš avižų ar kitų javų specialiai paruoštą pliūre, vėliau tapusia liaudyje populiaria kasdienine koše, kurią išstūmė bulvės.“ Beje, lenkų „žūras“ Lietuvoje vadinamas „žiūre“.

Legendinio kisieliaus receptas

O pagaminti šį legendinį kisielių visiškai paprasta. Jam tereikia 2 puodukų avižinių miltų (juos galima pasigaminti sumalus avižinius dribsnius), 2 šaukštų medaus, juodos duonos plutelės, 8 puodukų vandens ir trupučio druskos. Avižinius miltus užplikykite šiltu vandeniu, įmeskite duonos plutelę (galima įdėti kelias medžio anglis kartumui panaikinti) ir parą laikykite kambario temperatūroje. Po to masę perkoškite, tirščius dar kartą perplaukite vandeniu, kad išėitų 8 puodeliai skysčio. Skystį truputį pasūdykite ir nuolat maišydamis virkite 2–3 minutes. Valgyti kisielių galima šaltą su medumi, miešimu, pienu arba karštą – su pakeptais svogūnais.

Toks patiekalas tiks ne tik Kūčių stalui – tai skanu ir naudinga kiekvienos dienos pusryčiams. Tuo la-

biau, kad tai geras, dietinis produktas. Jį patariama vartoti silpnos sveikatos žmonėms ir išsekusiems ligoniams. Sveiki žmonės avižų kisieliu ir toliau gali stiprinti sveikatą.

Kaimišką avižinį kisielių aš iki dabar prisimenu. Kartą per rugiapūtę tėvai nuvežė mane pas tetą į kaimą. Ji ruošė valgi visiems, suėjusiems į rugiapūtės talką, ir avižinį kisielių, kurio aš niekad nebuvo valgęsi. Man, kaip miescionkai, jo net duoti nenorėjo, nes galvojo, kad čia per prastas valgis miesto mergaitei. O aš atvirkščiai – viską mėgau, ką kaime valgo, ir bodėjausi miestietišku patiekalu. Aš geriau tortus ar pyragaičius iškeisčiau į kaimiškus lašinius, dešras, juodų miltų blynus, išmirkytus riebaluose. Tai čia man valgis. Paragavusi to kisieliaus, iki šiol jo neužmiršau. O namuose mama virė tik iš spanguolių, vaisių ir dar mandresnius.

Visur savos paslaptys

Šiandien, pavertė šį valgi desertu, dažniausiai mėgaujamės su krakmolu virtu kisieliu. Tačiau ir čia yra savų paslapčių.

Ar žinote, kad į pieno ir migdolų kisielius labiau tinka kukurūzų krakmolai, o į kitus – bulvių?

Be to, kisielių galima virti tokio tirštumo, kokio norite ir mėgstate.

- Skystam kisieliui – 8 puodukams vandens dedami 3 šaukštai krakmolo.

- Vidutinio tirštumo kisieliui – 8 puodukams vandens reikia 4 šaukštų krakmolo.

- Tirštam kisieliui – 8 puodukams vandens reikia 5 šaukštų krakmolo.

Norėdami išvirti paprastą, tradicinį kisielių, jam skirtą skystį (sultis, kompotą ir pan.) užvirinkite ir, nuolat maišydamis, supilkite nedideliame šalto vandens kiekyje išmaišytą krakmolą. Užvirusį kisielių nukelkite nuo ugnies.

Visi kisieliai turi nemalonų ypatybę – virdami užsitraukia plėvelė. Norėdami, kad tokia plėvelė nesudarytų, išvirusį kisielių pabarstykite cukrumi. Jeigu plėvelė jau susidarė, galite įpilti truputį šviežių sulčių ir gerai išmaišyti. Tai tik pagerins kisieliaus skonį ir „įkvėps“ jam naujos gyvybės.

Visų kisielių skonį truputį „prigesina“ krakmolai, tad reikia jį daugiau parūgštinti ar pasaldinti. Puikus gardėsis yra pieno kisielius. Jam naudojamas su cukrumi užvirintas pienas. Labai tinka tokį kisielių pabarstyti cinamonu. Pieno kisielių skanesnis tirštas, valgomas šaukštu.

Kisielius taip pat yra puikus pagrindas šaltoms sriuboms bei įvairiausiems desertams gaminti.

Morkų kisielius

Reikės: 1 sv. morkų, 8 puodelių vandens, pusės puodelio cukraus, 2 šaukštų krakmolo. *Papuošimui trupučio plaktos grietinėlės, uogų.*

Į verdantį vandenį suberkite burokine trintuve sutarkuotas morkas ir virkite, kol suminkštės. Tada suberkite cukrų, nedideliame kiekyje šalto vandens išmaišytą krakmolą ir pavirinkite, kol sutirštės. Išpilstykite į puodelius ar stiklines, papuoškite plakta grietinėle, apdėkite uogomis.

Linų sėmenų kisielius

Reikės: puodelio linų sėmenų, 8 puodelių vandens, 1 sv. šaldytų ar šviežių uogų (vyšnių, aviečių, braškių), 1–2 šaukštų medaus, cukraus

pagal skonį.

Šaldytas uogas pabarstykite trupučiu cukraus ir palikite atitirpti. Į verdantį vandenį suberkite linų sėmenis, pavirinkite 2–3 minutes ir nukelę nuo ugnies 1 valandą palai-kykite uždengtame puode. Retkarčiais pamaišykite. Atvėsusį sėmenų nuovirą perkoškite per tinklėlį. Jis turi būti įprasto kisieliaus tirštumo. Atitirpusias uogas pertrinkite ir įmaišykite į linų sėmenų kisielių.

Moliūgų kisielius su spanguolėmis

Reikės: 1 sv. moliūgo, 2 puodelių spanguolių, 1 puodelio cukraus, 3–4 šaukštų krakmolo, 1 pakelio vanilinio cukraus, 10 puodukų vandens. *Papuošimui: puodelio plaktos grietinėlės, 2 šaukštų cukraus.*

Moliūgą supjaustykite kubeliais, užberkite cukrų, užpilkite vandeniu ir virkite. Kai kubeliai visiškai suminkštės, juos išgriebkite, pertrinkite per tinklėlį ir vėl sudėkite į nuovirą. Paskaninkite vaniliniu cukrumi, užvirinkite ir, nuolat maišydamis, supilkite nedideliame vandens kiekyje išleistą krakmolą. Užvirinę suberkite spanguoles ir iškart nukelkite nuo ugnies. Atvėsusį kisielių supilkite į indelius ir patiekdami papuoškite plakta grietinėle.

Bananų kisielius

Reikės: 3 bananų, 1 puoduko pieno, 2 šaukštų cukraus, 1 šaukšto krakmolo, 2 kiaušinių.

Pieną su cukrumi užvirinkite, supilkite nedideliame kiekyje šalto vandens išmaišytą krakmolą ir vėl užvirinkite. Bananus nulupkite ir sutrinkite šakute. Kai kisielius šiek tiek pravės, įplakite bananų tyrę ir išmaišykite. Kiaušinių baltymus išplakite iki standžių putų ir įmaišykite į kisielių. Supilstykite į indelius ir atšaldykite.

Kisieliaus desertas

Pieno sluoksniui reikės: 4 puodukų pieno, 1/3 puoduko cukraus, 1 pakelio vanilinio cukraus, 1-1/5 šaukšto krakmolo. **Vyno sluoksniui:** 0,5 l. raudonojo vyno, 0,5 puodelio cukraus, 1 šaukšto cinamono, 1 šaukšto nutarkuotos citrinų žievelės, 1-1,5 šaukšto krakmolo. **Papuošimui:** smulkintų pistacijų riešutų.

Iš išvardytų produktų išvirkite dviejų rūšių kisielių: pieno ir vyno. Jei kisieliai bus skystoki, galima įdėti daugiau krakmolo. Atvėsinkite ir į desertines taures dėkite sluoksnį pieno kisieliaus ir ant viršaus – vyno kisieliaus. Papuoškite smulkintomis pistacijomis.

Tiršto pieno kisieliaus desertas

Reikės: 8 puodukų pieno, 1 puodelio cukraus, 6 šaukštų krakmolo, 2 pakelių vanilinio cukraus, 3 šaukštų romo arba konjako, trupučio aliejaus formai patepti. *Papuošimui spalvingų uogų ar vaisių.*

Pieną užvirinkite su cukrumi ir, nuolat maišydamis, supilkite nedideliame vandens kiekyje išleistą krakmolą. Paskaninkite vaniliniu cukrumi, romu arba konjaku, gerai išmaišykite ir užvirinkite. Paruoštą kisielių supilkite į aliejumi išteptą formą. Atvėsinkite. Sustingusį kisielių išverskite į didelę lėkštę ir papuoškite spalvingomis uogomis.

Parengta pagal **Rimą Marcinkevičienę**

VYTAUTAS ALANTAS

Gyvenimas ir kūryba

Leonas Peleckis-Kaktavičius

Nr. 6

Įdomesnis pokalbis susiklostęs, kai į kabinetą įžengė V. – tautietis, mėgstantis intrigas, išgerti. Kiek kauštelėjęs jis buvo ir to vizito metu.

Kabinete vyko maždaug toks dialogas, kuriam einant į pabaigą vėl pasikeitė politrukų veidai:

– Pone politruke. Norėjau pasiteirauti apie brolių, bolševikų išvežtą keturiasdešimtais metais. Kur jis dabar galėtų būti?

– Kas buvo tamstos brolis?

– Ūkininkas. Turėjo mažą ūkelį ir tris mažus vaikus. Visą šeimą išvežė. Kodėl?

– Gal jis dirbo prieš valdžią?

– Ne. Brolis buvo ramus žmogus, politika jis nesidomėjo. Išvežė, nors niekas nei tardė, nei teisė. Tamsta juk pats žinai, kas dėjosi 1940 metų vasarą. Tada išvežė daug tūkstančių.

Kaip vėliau pats V. pasakojo V. Alantui ir kitiems tautiečiams, po pastarųjų žodžių politrukas vėl pradėjo pastebimai jaudintis, išraudo. Tokie „arogantiški“ klausimai jį varė į kampą, buvo aišku, jog atsakyti interesantui taip, kad būtų nors dalelytė tiesos, nepavyks. Ir vis dėlto politrukas pabandė:

– Jei išvežė, matyt, taip reikėjo. Bolševikų teisingumas negali klysti. Be to, negaliu čia turėti žinių apie kiekvieną atvejį. Parašyk, tamsta, raštą, surinkęs žinias, tamstai atsakysiu.

– Bolševikų teisingumas negali klysti? Ar tamsta pats tiki tais žodžiais?

– Tai neliečia mūsų pokalbio temos.

Pokalbis lyg ir užsibaigė. Kad pats laikas atsisveikinti, vis dar kažko lūkuriuojantį V. merkdamas akį paragino ir stovyklos vadovas, sėdėjęs tame kabinete su kitais IRO pareigūnais. Tuo metu rusas politrukas išsiėmė iš kišenės popirosų dėžutę su aiškiai matomu užrašu „Diplomat“.

– O, „Diplomat“! – šūktelėjo V., staiga panoręs užsiruokti. Kai rusas ar nesupratęs jo ketinimų, ar apsimedamas atsakė: Ja tože diplomat*, V. kvatodamas pagaliau išėjo iš raštinės.

O už raštinės durų situacija vis aštrėjo. Vyrai ir moterys būriavosi ne todėl, kad kuris jų ruošūsi grįžti į bolševikų vėl okupuotą Lietuvą, nes gerai žinojo, kas jų lauktų. Laidydami piktas replikas, jie ruošėsi pereiti prie veiksmų – išlydėti politrukus plytgaliais, pagaliais. Daugelio rankos jais ir buvo užimtos.

Nuraminti tėvynę ir artimuosius praradusius tautiečius pasirodė ne taip paprasta. Iš pradžių, sužinojęs apie jų nuotaikas, į žmones kreipėsi stovyklos vadovas. Tačiau kviečianti išsiskirstyti, raminanti kalba jiems nepadare įspūdžio. Tada tą patį pakartojo pats field-observeris Mac. N. Rezultatas – tas pats. Sunerimę kalbėtojai paprašė tarti žodį amerikiečių kariuomenės karo policijos seržantą. Šis pasakė visiems patikusią prakalbą, be to, jo žodžiai buvo ištarti su sąmoju, šypsena ir neabejotinu palankumu susirinkusiems. Buvo pasakyti maždaug tokie žodžiai:

– Laikykites ramiai, muštinėmis visvien nieko nepasieksite. Jeigu primušite ar net užmušite tuos du, liks

dar du šimtai milijonų. Gal netrukus taip susiklostys, kad kartu juos mušime. O šiandien esu atsakingas už politrukų saugumą. Jei kas atsitiks, pirmiausiai aš nukentėsiu. Pažįstu lietuvius kaip rimtus, ramius žmones ir prašau nedaryti nemalonumų nei sau, nei man.

Nors seržantas po kai kurių žodžių susilaukė net plojimų, žmonės vis vien neskubėjo skirstytis. Anot V. Alanto, susidarė toks įspūdis: žmonės išgirdo seržantą, tačiau jų tylus sprendimas buvo kiek kitoks nei kalbėtojas norėjo. Atseit, tu kalbėk, ką privalai kalbėti, o mes darysime taip, kaip mums reikia. O čia dar kažkas iš minios prisiminė politrukų mašinos padėgimą Muncheno pabėgėlių stovykloje. Todėl visų akys nukrypo į mašiną.

V. Alanto liudijimu, tapo aišku, kad komedija gali virsti tragedija. Po field-observerio telefono skambučio už keliolikos minučių į stovyklos teritoriją atvažiavo dar vienas džipas su penkiais karo policijos vyrais. Politrukų mašiną ir raštinės duris apstojus šauti paruoštais automatais, jiems pavyko be kraujo praliejimo išlydėti nekviestus svečius. Tačiau piktų šūksmų buvo. Kažkas vis dėlto neiškentęs paleido akmenį lietuviui politrukui į nugarą. Tačiau nei J. Paleckio pasiuntinys, nei kiti net neatsigrėžė, apsimetė nieko nepastebėję. Tiesa, ir akmuo nepataikė, nukrito po kojom...

Nors kaip pabėgėlių komiteto pirmininkas V. Alantas nebuvo pakviestas į 1947 m. kovo 15 d. Nellingene – IRO arejos centre – vykusį stovyklų vadovų bei komitetų pirmininkų suvažiavimą, iš sugrįžusio stovyklos vadovo sužinojo apie ten svarstytus klausimus. Daugiausia buvo kalbama apie incidentus, įvykstančius stovyklose lankantis politrukams. Aukšti amerikiečių kariuomenės karininkai – griežti rusų karininkų užpuldinėjimo priešininkai. Paaikškinimas toks: pabėgėliai savo išsišokimais neturi teisės gadinti Washingtono ir Maskvos santykių. Rusų vyriausybei politrukams lankyti pabėgėlių stovyklas yra suteikusi teisę JAV vyriausybė. Jei jie bus užpuldinėjami, nukentės stovyklų komitetai, vadovai, policija. Kaltieji būsią sumiami ir atiduodami karo teismui.

Kitas suvažiavimo metu išgirstas pranešimas buvo ne ką linksmesnis. Amerikiečių kariuomenės komisijos įpareigotos pirmąsias tris balandžio mėnesio savaites lankytis stovyklose ir rinkti iš pabėgėlių užsienio valiutą bei auksą. Aiškinama, kad tos vertybės bus deponuotos Vokietijos bankuose, o pabėgėliai jas atgaus tik emigruodami. Pabėgėliai neturi teisės pasilikti sau jokios užsienio valiutos, auksinių monetų ar didesnių dabartinių Vokietijos pinigų sumų. Jei turima valiuta ir auksas nebus užregistruoti, pagautiems gresia kalėjimas, išmetimas iš stovyklos ir teisės emigruoti praradimas.

V. Alantas taip reziūmavo išgirstas naujienas: „Galvojau, kad netrukus turbūt mums bus nustatyta, kiek kartų per dieną turėsime teisę alsuoti.“

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

Barrington: 847-852-2000

www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

Dvieju dalių koncertas- spektaklis

Cafe Emigrant

Nijolė Narmontaitė
Romas Dambrauskas
Rolandas Janušas

Balandžio 10 d. (šeštadienį) 7 v.v. Lietuvių namuose, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia, PA. Dėl informacijos ir bilietų užsakymo skambinti Romai tel. 215-355-3030, arba Virgii tel. 610-664-9425.

Balandžio 11 d. (sekmadienį) 2 v.p.p. Baltimore Lietuvių namuose, 851 Hollins St., Baltimore, MD. Dėl informacijos ir bilietų užsakymo skambinti Gintarui tel. 443-839-6481.

Balandžio 17 d. (šeštadienį) 7 v.v. Švč. Trejybės parapijos salėje, 53 Capitol Ave., Hartford, CT. Dėl informacijos ir bilietų užsakymo skambinti Angelei tel. 860-828-9954, arba Laimai tel. 203-550-4092.

Balandžio 18 d. (sekmadienį) 1 v.d., Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, 216 Ripley Place, Elizabeth, NJ. Dėl informacijos ir bilietų užsakymo skambinti Laurynui tel. 732-317-9195.

Sophie Dameika, gyvenanti **Rockford, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums ir 50 dol. auką laikraščio išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Theresa Vaitkunas, gyvenanti **Warren, MI**, užsisakė „Draugą“ skaityti dar metams. Kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 50 dol. auką. Labai ačiū.

Elena ir Kazys Majauskai, gyvenantys **Chicago, IL**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaukojo mūsų dienraščiui 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Adelaida Balbata, gyvenanti **St. Petersburg, FL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą bei paaukojo leidybai paremti 50 dol. auką. Labai ačiū.

Robert Balzekas, Stanley Balzekas, Jr., Margaret Balzekas, Bob Mitzner ir William Foley. **Balzeko lietuvių kultūros muziejaus nuotr.**

Apsilankymas Pritzker vardo karo bibliotekoje

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus įsteigėjas ir prezidentas Stanley Balzekas, Jr. nuolat lankosi įvairiuose Čikagos ir apylinkių muziejuose ir bibliotekose, kuriose visuomet galima įsigyti vertingos patirties. Ypač įdomios yra bibliotekos, kuriose sukauptos retesnės knygos specifine tematika.

Kovo mėnesį S. Balzekas lankėsi Pritzker vardo karo bibliotekoje, įsikūrusioje pačiame Čikagos miesto centre. Čia įvyko William Foley piešinių parodos „Visions from a Fox-hole“ atidarymas bei susitikimas su

autoriumi. Būdamas aštuoniolikos metų William Foley kariavo Antrajame pasauliniame kare ir karo dienų realybę atspindėjo savo piešiniuose. Pritzker vardo karo bibliotekoje yra sukaupta daugiau nei 30,000 knygų, pasakojančių apie visus karus, kuriuose dalyvavo Jungtinių Amerikos Valstijų kareiviai.

Taip pat muziejuje yra daug audiovizualinės medžiagos, gausūs plakatų ir žurnalų rinkiniai.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus info

„Draugo“ knygynėlyje

„Lietuvos Respublikos užsienio politika. Dokumentai 1939–1940“. (Pirmas, antras tomai)

mentų iš Lietuvos centriniame valstybės archyve saugomų Lietuvos užsienio reikalų ministerijos ir Lietuvos diplomatinė atstovybių svarbiausiose sostinėse dokumentų fondų. Tomas Remeikis ir pats yra prisidėjęs prie šių archyvų komplektavimo. Jis perdavė Lietuvos centriniame valstybės archyvui užsienio archyvuose ar privačių asmenų rinkiniuose saugotus Lietuvos pasiuntinybių ir diplomatų dokumentus ar jų kopijas.

Dokumentų rinkinio pagrindą sudaro išlikusi Lietuvos diplomatų, dirbusių Kaune ir pasiuntinybėse, korespondencija: pranešimai, *pro memoria*. Nors Užsienio reikalų ministerijos ir užimtų Lietuvos pasiuntinybių Maskvoje, Latvijoje, Estijoje archyvai tuoj po aneksijos buvo išgabenti į Rusiją, o 1960 m. į Lietuvą sugrįžo vos ketvirtadalis ar net mažiau mūsų diplomatijos archyvo, pateikiami dokumentai leis susidaryti visapusišką vaizdą apie to meto įvykius, sprendimus ir jų priežastis.

Rinkinio sudarytojas, Čikagoje gyvenantis, bet su Lietuvos mokslo įstaigomis bendradarbiaujantis išeivijos istorikas ir politologas dr. Tomas Remeikis seniai gilinasi į Lietuvos užsienio politikos problemas, yra gerai susipažinęs su užsienio šalyse saugomais didžiųjų valstybių diplomatijos istorijos šaltiniais ir jų straipsniais. Tai ne pirmas jo sudarytas dokumentų rinkinys.

Į šį rinkinį Tomas Remeikis įtraukė apie 450 diplomatinių doku-

Abiejų tomų kaina — 65 dol. Knygas galima įsigyti paštu, pridant 9,25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina — 5 dol. už vieną knygą. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą — 2,5 dol. mokesčių. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel.: 773-585-9500.

Šis bei tas apie ankstyviausią Čikagos lietuvių veiklą

PETRAS PETRUTIS

Anksčiau Čikagoje gyveno daugybė lietuvių. Čikagos miestas buvo laikomas daugiausiai lietuvių gyvenamąja vieta. Dabar daugelis „pirma bangių“ ir jų atžalų, o taip pat „ant-rabangių“ ir „trečiabangių“ tautiečių suspėjo persikelti į artimesnius ar tolimesnius priemiesčius.

Anksčiausiai į Čikagą atvykusiu lietuviu bene reikėtų laikyti kun. Juozą Juškevičių. Pasak lenkų šaltinių, jis buvo 1863 metais nepavykusio lietuvių-lenkų sukilimo dalyvis. Atvykus į JAV, jam teko klebonauti lenkų ateivių įkurtoje Šv. Stanislovo Kostkos parapijos bažnyčioje. Ši bažnyčia tebeveikia ir dabar Čikagos šiaurinėje dalyje. Kiek vėliau į Čikagą atvyko ir prie geležinkelio tiesimo įsidarbino Jonas Naujalis, Justinas Balseris ir keliolika kitų lietuvių.

Pirmiesiems JAV atvykusiems nelabai rūpėjo organizacinė veikla. Tik vėliau, kitataučių pavyzdžiu, prasidėjo savišalpos draugijų – klubų steigimas.

Pirmųjų draugijų nariai mokėdavo po 3 dol. metinio mokesčio ir susirgę gaudavo po 5 dol. savaitinės pašalpos. Draugijos nariui mirus, kiekvienas gyvas narys sumokėdavo po vieną dolerį. Surinkta pinigų suma būdavo įteikiama mirusiojo našlei arba jo nurodytam asmeniui. Kai kurios draugijos dar pridurdavo savo išdo pinigais.

Šalpos draugijos stengėsi ugdyti savo narių morale, puoselėti lietuviškumą, kultūrinį veikimą ir kt.

Teigiama, kad per 75-erius metus buvo įsteigta apie 260 draugijų. Pirmoji šalpos draugija Čikagoje buvo įsteigta 1883 metais ir pavadinta Aušros Vartų Panelės Švenčiausios vardu. Šiai draugijai priklausė tiek lietuvių, tiek lenkų išeiviai, kilus nuomonių skirtumams, iširo draugijos veikimas.

1884 m. įsikūrė Šv. Jurgio lietuvių šalpos draugija. Tačiau ir šios draugijos veikimas neilgai užtruko.

1893 m. įsteigtos net trys naujos draugijos: „Draugystė Šv. Antano iš Paduvos“, Simono Daukanto draugija ir „Draugystė Šv. Jono Krikštytojo“. Didžiausioji ir sėkmingiausioji buvo Simono Daukanto draugija. Štai ką sako pirmoji Simono Daukanto draugijos įstatų paragrafai: „Skelbti mokslą tarp lietuvių, tobulinti lietuvišką kalbą, platinti jos literatūrą. Idant pasiekti savo siekį, draugija rūpinsis įsteigti ir išlaikyti knygyną, kuriame rasis lietuviškos knygos ir laikraščiai, o taipogi ir svetimtautiški raštai. Taip pat užsiminės rinkimu lietuviškų liekanų dėl uždėjimo lietuviško muziejaus. Be to šelpis lietuvius kimbanchius į aukštesnę mokslą ir darbuo-

jančiuosius ant lietuvių labo...“

Vėliau išleistame draugijos bibliotekos kataloge pažymėta, jog draugija turėjo 456 knygas. Tai buvo pirmoji Čikagos lietuvių biblioteka. Taipogi bibliotekos kataloge buvo parašyta, kad į namus paimtos knygos privalo būti gražiai užlaikytos. Skaitytojai buvo išpėti, jog bus priversti užmokėti knygos vertę.

„Čikagos lietuvių istorijos“ autoriaus Alekso Ambrose teigimu, buvo pagrobta pirmosios bibliotekos knygos. Deja, nėra įvardinti knygų grobikai.

Vėlesniais metais Čikagoje ir apylinkėse buvo įsteigta visa eilė lietuvių draugijų. Šių dienų akimis žiūrint, kai kurios draugijos vadinosi keistokai skambančiais vardais, pvz., „Aukštinės žvaigždės pasilinksminimo ir pašalpos klubas“, „Lietuvių tvirtybės draugija“, „Unitų lietuvių pašalpinis klubas“, „Draugystė brolių ir seserų“, „Kalvarijos stacijų ir Panos švenčiausiosios rožančiaus klubas“ ir pan.

Negalima pamiršti Čikagoje veikusių, gvardijomis besivadinsusių kariško pobūdžio draugijų.

Šių draugijų nariai dėvėjo uniformas, o jų vadovai eitynėse jodinėjo arkliais. Kai kurių kariškai nusiteikusių draugijų nariai buvo pasižadėję kovoti prieš Lietuvą pavergusią Rusiją.

Ne visoms ankstyvesnėms lietuvių draugijoms buvo lemta ilgėliau išsilaikyti. Kai kurioms teko užsidaryti, o kitoms prireikė susijungti su didesnėmis ir stipriau veikiančiomis draugijomis. Likviduojant organizacinių veikimą sukaupti pinigai būdavo paskirstomi kitoms lietuvių draugijoms arba pasidalinami tarp narių. Pavyzdžiui, viena draugija turėjusi daugiau nei pustučio šimto narių, nutarusi užsidaryti, turimus pinigus pasidalijo, likę 27 nariai gavo po 28 dolerius.

Nepamirštinos Čikagoje veikusių lietuvių regioninės draugijos – tai yra Žemaičių, Suvalkiečių, Kupiškėnų, Biržėnų, Ūpytės, Krakiškių ir kitos organizacijos.

Gana sėkmingai veikė lietuvių Scenos darbuotojų sąjungos, draugijos bei Britanijoje ir Venesueloje gyvenusių lietuvių draugijos.

Regis, kad apie ankstyvesniais ir vėlesniais laikais Čikagoje ir apylinkėse veikusias draugijas būtų galima paruošti didokos apimties leidinį. Nors atviriau kalbant, čionai veikiančiuose lietuvių archyvuose nėra pakankamai reikiamos medžiagos, dėl ko tenka apgailestauti.

P. S. Naudotasi Lietuvių tyrimo ir studijų centre saugojamais ištekliais ir Alekso Ambrose „Chicagos lietuvių istorija (1869–1959)“.

Bilietus į Lietuvių Operos spektaklį „Linksmoji našlė“ galite įsigyti krautuvėlyje „Lietuvėlė“ (5741 S. Harlem Ave, Chicago. IL 60638), „Lithuania Plaza Bakery& Deli“ (9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465), „Atlantic Express“ (2719 W. 71 st St., Chicago). Taip pat sekmadieniais po 9 val. r. ir po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo J. Matulaičio misijoje, Lemont.

Bilietų kaina – 40–55 dol. Premjera įvyks balandžio 25 d. 3 val. p. p. „Olympic Theatre“, 6134 W. Cermak Rd, Cicero, IL 60804.

Automobilius bus galima pastatyti teatro automobilių stovėjimo aikštelėje. Kadangi sekmadienį šalia teatro esančios parduotuvės nedirbs, susitarta, kad automobilius taip pat bus galima nemokamai pastatyti prie teatro Cermak gatvėje esančių parduotuvių mašinų stovėjimo aikštelėse.

Informacija tel.: 773-434-7919, 708-691-9114, 630-242-1888.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

DETROIT, MI

Šv. Antano parapija atšventė parapijiečio P. Pagojaus šimtmetį

Atkelta iš 2 psl. „Sveikinimas su šimtuojū jubiliejumi“. Šių eilučių autorė perskaitė gautus gimtadienio sveikinimus. Buvo gauti raštiški sveikinimai iš: Detroit arkivyskupo Allen H. Vigneron; Šv. Antano parapijos administratoriaus kun. Joniko, parapijos tarybos ir parapijiečių; buvusio Šv. Antano parapijos klebono kun. Alfonso Babono; labdaros organizacijos „Saulutė“ pirmininkės Indrės Tijūnėlienės; Detroit žurnalistų skyriaus pirmininko Sauliaus Šimoliūno; savaitraščio „Amerikos lietuvis“, Rytų pakrantės redaktoriaus Lauryno Misevičiaus; buvusio Lietuvos Vyčių padalinio „Pagalba Lietuvai“ direktorių tarybos ir valdybos pirmininkų Robert S. Boris ir Reginos Juškaitės-Švobienės; LR garbės konsulo Detroit, MI Algio Zaparacko; „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės kolektyvo (Algio Kaunelio, Edvardo Skiočio ir Algio Zaparacko); Wayne

vimą jo vadovaujamai organizacijai.

P. Pagojaus anūkas Oktavijus Skučas dėkojo savo seneliui už jo finansinę paramą jam ir jo šeimai.

Jubiliatui buvo įteikta tikrai netikėta dovana – kompiuteris, priklausęs a. a. Kaziui Gogeliui, „Amerikos lietuvių balso radijo“ programos redaktoriui. Jį padovanojo Gogelio žentas, dabartinis „Amerikos lietuvių balso“ radijo programos redaktorius L. Orentas. Neseniai P. Pagojui buvo padovanota rašymo mašinėlė su lietuvišku šriftu, o pereitą savaitę jis gavo dovanų elektrinę rašymo mašinėlę su lietuvišku šriftu. Dabar gerbiamas Petras į XXI šimtmetį atvyko su moderniu kompiuteriu!

P. Pagojus, labai sužadintas sulaukęs tokio dėmesio, padėkojo visiems ir sakė, kad jis tos garbės ir dėmesio nėra vertas.

Po to vyko malonus bendravimas su jubiliatu, asmeniniai sveikinimai.

P. Pagojus kalbasi su žurnalistų sąjungos Detroit skyriaus pirmininku Sauliumi Šimoliūnu.

State University Lietuvių kambario komiteto pirmininko Algio Kaunelio; „Amerikos lietuvių balso“ radijo programos redaktoriaus Lino Orento ir jo štabo; Mykolo Abariaus – nuo Lietuvos Šaulių sąjungos išseivijoje centro valdybos; Svyturio jūrų šaulių kuopos vado ir Dariaus ir Girėno pirmininko Lino Orento; Lietuvos Vyčių organizacijos (Bernice Aviža, centro valdybos pirmininkės, Reginos Juškaitės-Švobienės, ryšių su visuomene, Michael F. Petkus, Vidurio centro rajono pirmininko, ir Patricia Zyren, 102 kopos Detroit pirmininkės); Michigan apygardos Lietuvių Bendruomenės pirmininkės Janinos Udrienės; Lietuvių Fondo tarybos nario Narimanto Udrio, taip pat iš P. Pagojaus draugų, pažįstamų ir bendraminčių.

Jubiliatui dovanų – kompiuteris

P. Pagojų pasveikinęs LR garbės konsulas Zaparackas sakė, jog tik dėl sukaktuvinininko užsispyrimo Šv. Antano parapijėlė neužsidarė. Jis buvo tas asmuo, kuris skatino, kad ši parapija dar ilgai gyvuotų. Todėl, įsitikinęs Zaparackas, P. Pagojaus nuotrauka turėtų kabėti kartu su mūsų dvasininkų parapijos salėje.

Buvęs Detroit lietuvių organizacijų centro valdybos (DLOC) pirmininkas advokatas Kęstutis Miškinis sakė, kad P. Pagojus jį visuomet rėmė, buvo jo užnugaris ir parama. Jis padėkojo jubiliatui už ilgametį atsidavimą

Kiek daug matyta, išgyventa

P. Pagojus savo garbingą šimtmečio jubiliejų atšventė šeštadienį, kovo 27 d., savo namuose, apsuptas specialiai šiai šventei atvykusiu giminių iš Lietuvos: seserėčios Zitės Skučienės, anūkės Adrijos Skučaitės ir iš Čikagos, IL, Oktavijaus ir Vilmos Skučų, jų sūnų Mato ir Luko bei vietinių draugų ir kaimynų.

Beveik visą kovo mėnesį per lietuviškas radijo programas sukaktuvinininką sveikino: kun. Jonikas, buvęs DLOC pirmininkas K. Miškinis, savaitraščio „Amerikos lietuvis“ leidėjas Bronius Abrutis ir buvęs PLB pirmininkas Vytautas Kamantas.

Sveikiname mūsų tvirtą parapijietį P. Pagojų, sulaukusį garbingo šimtmečio. Kiek kiek išgyvenote, kiek matėte Lietuvoje ir Amerikoje: Lietuvos nepriklausomybę, abu pasaulinius karus, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-metį ir pirmąją išrinktą prezidentę. Kiek dar galėtumėte mums papasakoti apie savo gyvenimą. Su nuoširdžiausiais gimtadienio sveikinimais linkime dar daug puikių, sveikų ir laimingų metų.

Eina metai ir pila į taurę meilę, džiaugsmą, lašą svajonės!

Eina metai, ir kartais netyčia dovanoja truputį skriaudos.

Eina metai, kažkam 100, o kažkas pirmą žodį ištars,

Eina metai – tvirtėkit su jais!

Eina metai – jaunėkit su jais!

Brangiam vyrui ir patėviui

A † A

JURGIUI MIKAILAI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo našlei REGINAI MIKAILIENEI, KĘSTUČIUI ČIŽIŪNUI ir visai ČIŽIŪNŲ šeimai bei kitiems artimiesiems.

*Washington, DC Lietuvių misija
ir Ateitininkai*

Viluckas: Prezidentė nesusitiks su Obama. Nieko tokio?

Atkelta iš 11 psl. Deja, jau ne pirmą kartą iš prezidentūros – jokio rišlaus atsakymo. Tai pasikartojė, kai, komentuodamas Dalios Grybauskaitės sprendimą deleguoti premjerą Andrių Kubilių į Prahą vyksiantį Jungtinių Valstijų prezidento Barack Obama ir Vidurio bei Rytų Europos vadovų susitikimą, prezidentės atstovas spaudai pareiškė, kad tai esanti vyriausybės vadovų darbo vakariene ir dauguma joje dalyvausiančiųjų – premjerai. Teisus parlamentaras Petras Auštrevičius, teigdamas, kad dėl prezidentūros laikysenos „apžvalgininkams ir politikams lieka plati erdvė interpretacijoms“.

(...)

Tad kas galėtų paneigti, kad prezidentei pasirodė „ne lygis“ dalyvauti vakariene su Lenkijos, Čekijos, Slovakijos, Slovėnijos, Bulgarijos, Kroatijos premjeriais? Šalia jų kvieisti ir keturių šalių prezidentai – Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Rumunijos. Verta pastebėti, kad būtent tokią susitikimo konfigūraciją, kurią Grybauskaitė nusprendė „pakoreguoti“, matė JAV diplomatai. Kaip matome, Baltijos šalys turėjo atstovauti aukščiausiu lygiu. Pagaliau tokio pobūdžio susitikime svarbiausia yra ne kas tavo kaimynai iš dešinės ir kairės

(aštuoni premjerai), o kas yra jo sumanytojas (JAV prezidentas).

Sunku įsivaizduoti, kaip Lietuva pasiaiškino JAV diplomatom, kodėl į Prahą nevyksta prezidentė ir kvietimą reikia perrašyti A. Kubiliui. Kad vakarieneje dalyvaus per daug premjerų? Kad tai tik vakariene, o ne darbinis susitikimas ir mažytės šalies vadovė tiek užimta, jog neturi laiko kažkokioms vakarienėms? Palikime tai šalies diplomatijos vargams, bet norėtusi, kad tokių nesusipratimų būtų kuo mažiau, o mums nereiktų po keistų prezidentės sprendimų matyti už šalies užsienio politiką atsakingų asmenų ištįsusiais veidais, kurių pastaruoju metu vis daugėja.

Beliaka viltis, kad šis nesusipratimas nepakenks JAV ir Lietuvos santykiams. JAV diplomatai, gūžtelę pečiais, perrašys kvietimą ir tiek. Pagaliau Lietuvos vaidmuo geopolitikoje yra toks menkas, kad mūsų diplomatijos „viražai“ atitinkamose JAV struktūrose turėtų būti įvertinti tik atlaidžia šypsenele. Tačiau akivaizdu, kad toks nesolidus elgesys neprideda svorio mūsų šalies diplomatijai.

Tomas Viluckas yra žurnalistas, vertėjas, internetinio dienraščio „Bernardinai.lt“ bendradarbis.

Alfa.lt

Margumynai

Kopenhagos undinėle iškeliavo į Šanchhajų

Garsioji undinėle kovo pabaigoje paliko Kopenhagos uostą ir iškeliavo į Šanchhajų, kuriame vyks „World Expo“ paroda. Vieno su puse metro statula, kurią įkvėpė danų rašytojas Hans Kristian Anderson, buvo pakelta kranu ir patalpinta į sunkvežimio priekabą.

Tikslus undinėlės kelias saugumo sumetimais laikomas paslapyje. Tačiau yra žinoma, kad undinėle puoš danų paviljoną „World Expo“ parodoje. Planuojama, kad ji sėdės Kopenhagos uosto vandens pripildytame baseine. Taip bus siekiama parodyti, kad ir miesto vanduo gali būti tinkamas maudytis. Šių metų „World Expo“ parodos tema – „Geresnis miestas, geresnis gyvenimas“.

Undinėlės kelionė į Kiniją Danijoje neišvengė kontroversijos. Kritikų teigimu, skraidinti kultūros lobį per pusę pasaulio – neleistinas viešųjų ryšių pokštas. Jų manymu, vyriausybė į Šanchhajų galėjo pasiųsti undinėlės kopiją, tačiau šį sumanymą, kaip žinia, atmetė „World Expo“ organizatoriai.

„Undinėlės kaimynystėje gyvenau metų metus. Jausiuosi keistai nematydama jos greta“, – žurnalistas sakė viena garbaus amžiaus kopenhagietė.

Iki lapkričio mėnesio, kai undinėle grįš namo, jos vietą Kopenhagos uoste užpildys kinų menininko Ai Weiwei sukurta video instaliacija, kurioje bus galima išvysti ir tiesioginį rodomą iš laikinųjų undinėlės namų.

Bronzinę undinėle 1913 metais sukūrė danų skulptorius Edvard Eriksen. Nuo to laiko ji tapo tikru turistų traukos objektu. Undinėle niekada nėra palikusi savo uosto. Tiesa, keletą kartų po vandalų išpuolių ji lankėsi dirbtuvėse.

Balsas.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyrius** balandžio 9 d., penktadienį, 7:30 val. v. Pasaulio lietuvių centro didžiosios salės vakarinėje dalyje, Lemont, rengia metinį susirinkimą ir kviečia narius bei visuomenę pasiklausti Donato Tijūnelio, P.E., D.B.A., paskaitos „Klimato ir energetikos iššūkiai Kopenhagos konferencijoje“.

◆**Psichologinės ir dvasinės pagalbos draugija** kviečia į seminarą „Bendravimas šeimoje“, kuris vyks balandžio 10 d. Pasaulio lietuvių centre, posėdžių kambaryje 9:30 val. r. Prelegentai: psichologijos mokslų daktarė Pranutė Domanskienė, advokatė Kristina Wayne, kun. Antanas Saulaitis. Pageidautina registracija tel.: 630-257-5613; tel.: 773-983-6517 arba el. paštu: pagalbos.draugija@live.com

◆**Psichologinės ir dvasinės pagalbos draugija** balandžio 11 d. 12:15 val. p. p. rengia seminarą „Ką turėtų žinoti kiekvienas sulaukęs 60–65-erių“. Illinois valstijos programa ir pagalba vyresniems (Benefit Check Up, Circuit Braker, Medicare, Medicaid, SNAP, HDM) ir t. t. Seminaras įvyks Pasaulio lietuvių centre, 4911 127th St., Lemont, IL 60439. Seminarą ves Vilija Aukštuolienė, PLOWS Council on Aging stažuotoja, ASA, NASW ir PDPD narė.

◆**Pasaulio lietuvių centro Moterų renginių komitetas** rengia Atvelykio vaisės balandžio 11 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Visi nuoširdžiai kviečiami smagiai praleisti popietę. Vietas užsisakyti galite tel.: 708-448-7436 (Aldona Palekienė).

◆**Balandžio 11 d. 12 val. p. p.** Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre vyks visuotinis Jaunimo centro narių, rėmėjų-aukotojų suvažiavimas. Suvažiavime bus renkami trys tarybos nariai, valdybos pirmininkė/-as ir Kontrolės tarybos nariai vienerių metų kadencijai. Po suvažiavimo taip pat bus renkamas (perrenkamas) tarybos pirmininkas. Maloniai kviečiame dalyvauti šiame svarbiame suvažiavime.

◆**Balandžio 17 d. 6 val. v.** Lietuvių pasaulio centre vyks Montessori mokyklėlės „Žiburėlis“ vakaronė „Suk suk ratelį“. Atvykusių su tautiniais drabužiais laukia staigmena. Bilieto kaina – 50 dol. Daugiau informacijos galite gauti tinklalapyje www.ziburelis.org arba tel: 630-257-8891.

◆**Vienos dalies monospektaklis** „Bona Sforca. Atsisveikinimas“ bus rodomas balandžio 18 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre. Režisierius Gytis Padegimas. Vaidina

Šiaulių dramos teatro aktorė Olita Dautartaitė. Po spektaklio – kompaktinės plokštelės „Tebūnie“ pristatymas.

◆**Rinkimai į Lietuvių Fondo (LF) tarybą ir Kontrolės komisiją** vyks gegužės 1 d. LF 47-ajame metiniame narių suvažiavime Pasaulio lietuvių centre. Daugiau informacijos gausite tel.: 630-257-1616 arba rasite LF internetinėje svetainėje: www.lithuanianfoundation.org.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Balandžio 24 d. Putnam seserų** vienuolyne (600 Liberty Hwy, Putnam, CT 06260) 2 val. p. p. koncertuos žinomas Toronto lietuvių moterų choras „Volunge“. Koncerto lėšos bus skirtos Neringos stovyklai paremti. Maloniai kviečiame dalyvauti.

◆**Kviečiame į spektaklį Justino Marcinkevičiaus** dviejų dalių poetinę dramą „Mindaugas“ Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje balandžio 24 d. 7:30 val. v. ir balandžio 25 d. 12:30 val. p.p. Režisierė Olita Dautartaitė, dailininkas – Sigitas Šniras, muzika M. K. Čiurlionio ir Lietuvos Nacionalinės premijos laureato Vidmanto Bartulio; kostiumų kūrėjos: Aušra Kriauciūnaitė, Laima Vaitkevičienė. Vaidina „Just millin' around“ teatro trupės aktoriai ir šokių grupės „Retro“ šokėjai.

◆**Maironio parke, 52 S. Quinsigamond Ave., Shrewsbury, MA 01545,** balandžio 25 d., sekmadienį, 2 val. p. p. vyks Romo Dambrausko koncertas. Bilietai – 15 dol. Daugiau informacijos suteiks Irena Markevičienė tel.: 508-799-5469.

◆**Maironio lituanistinė mokykla** (New York) tuoj po lietuviškų šv. Mišių Apreiškimo parapijoje kviečia visus dalyvauti Motinos dienos minėjime, kuris įvyks gegužės 2 d. 11:30 val. r. Mount Carmel parapijos salėje (Havemeyer St. ir North 8th St. sankryža, Brooklyn, NY). Mokiniai atliks šventinę programėlę, veiks loterija, galėsite skaniai pasivaikinti, maloniai pabendrauti. Jūsų patogumui prašome bilietus įsigyti iš anksto pas: Nijolę Klimik – mokykloje arba tel.: 973-668-1921 ir Raimundą Šližį – Apreiškimo parapijoje arba tel.: 718-296-6376. Bilietus galėsite įsigyti ir prie įėjimo į salę. Daugiau informacijos tel.: 718-239-1117 arba el. paštu: director@nymaironiomokykla.org

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Žinutė iš Lietuvos

Didįjį Šeštadienį, balandžio 3 d., čia rašantysis buvo maloniai nustebintas, sulaukęs netikėto telefoninio skambučio iš tėvynės Lietuvos. Skambino nepamirštamasis Simas Kudirka. Jisai ir jo žmona Eugenija dabar gyvena Pilviškių miestelyje, Vilkaiviškio rajone. Jiedu visiems siunčia

geriausius linkėjimus ir nuoširdžiausiai dėkoja už ankstyvesnę pagalbą ir paramą.

Čia rašantysis ketina kitą kartą plačiau parašyti apie S. ir E. Kudirkų gyvenimą JAV ir Lietuvoje.

Petras Petrutis

Aukokime Draugo fondui įvairiomis – gimtadienių, vardadienių, jubiliejų, švenčių ir kt. – progomis. Įamžinkime savo artimuosius DRAUGO FONDĖ.

„Draugas“ išaugino mūsų organizacijas, mokyklas, fondus. „Draugas“ informuoja apie JAV Lietuvių Bendruomenės veiklą.

Įrašykime Draugo fondą savo testamentuose.

DF aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Čekius rašyti: Draugas Foundation, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Kovo 21 d. dieną į popietę Jaunimo centre literatūros mylėtojus pakvietė Amerikos lietuvių tautinė sąjunga (ALTS) ir „Dirvos“ redakcija. Popietės metu vyko ne tik literatūrinio konkurso „Lietuvai tūkstantis metų“ laureatų apdovanojimas. Kartu buvo minimas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmetis, „Dirvos“ laikraščio 95-metis ir ALTS 60-metis.

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos literatūrinio konkurso laureatus – rašytojus Petrą Venclovą (I premija) ir Violetą Židonytę (III premija) – Lietuvių rašytojų draugijos vardu pasveikino Daiva Petersonaitė ir įteikė gėlių puokštes. Popietėje dalyvavo Kauno kūrėjų asociacijos pirmininkas, Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos narys, ALTS literatūrinio konkurso vertinimo komisijos narys Petras Palilionis (sėdi).

Jono Kuprio nuotr.

Floridos lietuvių dėmesiui!

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas vakarinei Floridai Algimantas Karnavičius praneša, kad Lietuvos piliečių priėmimas konsuliniais klausimais Lietuvių klube, St. Petersburg, FL, vyks gegužės mėn. 6–7 dienomis. Priėmimą rengia Lietuvos Respublikos generalinio konsulato New York konsulai.

Asmenys, norintieji atnaujinti savo pasus ar pakalbėti su konsulais įvairiais klausimais, prašomi registruotis pas generalinį konsulą Algimantą Karnavičių tel.: 727-895-4811 arba el. paštu LTConsulFL@bayprintonline.com

Registruojantis prašome nurodyti savo vardą, pavardę, kokios konsulinės paslaugos pageidaujama, kurią dieną ir kuriuo laiku jums patogiau atvykti. Išankstinė registracija būtina.

Daugiau informacijos rasite LR generalinio konsulato New York tinklalapyje www.ltconsny.org arba gausite tel.: 212-354-7840.

Ieško giminių

Su didžia pagarba kreipiuosi į dienraštį „Draugas“, norėdamas surasti giminaičių JAV.

Esu Jonas Žukauskas, anūkas Onos Sinkevičiūtės, kurios trys broliai ir sesuo kilę iš Kaugonių kaimo, Kaišiadorių rajono, po Pirmojo pasaulinio karo (apie 1920 m.) išvyko į JAV.

Jonas Sinkevičius – John Sinkevicz, Boliesius Sinkevičius – Boleslav Sinkevicz, Stasys Sinkevičius – Stanley Sinkus ir Katrė Sinkevičiūtė – Katrie Zilinsky (vyro pavardė) apsigyveno 20 Lynnfield St., Peabody, MA.

Susirašinėjome iki 1974 m. Mirus paskutiniam mano senelės broliui J. Sinkevicz, daugiau laiškų negavome, nors bandžiau rašyti ir angliškai, bet laiškai grįždavo. Nežinau, ar likę vaikai ir vaikaičiai nutautėjo, ar išsi-barstė po Ameriką, tačiau nutariau

dar paieškoti.

Mano pažįstami 2009 m. lankydami Bostone ir Peabody miestelyje nufotografavo namą, kuriame gyveno John Sinkevicz, tačiau tuo metu name nieko nerado. Dar kartą apsilankyti šiuo adresu nebuvo progos. Šiuo metu internete, per „Google Earth“ irgi matau tą gatvę ir namą, kuriame gyveno močiutės broliai, tačiau specialiai vykti į JAV, ieškoti giminaičių būtų per daug sudėtinga.

Atkūrę Lietuvos nepriklausomybę, gerai gyvename. Su šeima galėtume pas save priimti atvykusius svečius giminaičius.

Gyvename Kaune, P. Lukšio g. 12–49, e. mail jonas@zukauskas.eu Ką nors žinančius, prašau atsiliepti.

Su didžia pagarba,

Jonas Žukauskas